

DARBS TAPIS AR KULTŪRKAPITĀLA FONDA ATBALSTU

Hermanis Paukšs

SIEKSTA

(pikanta komēdija 2 cēlienos)

DARBOJAS:

ASNĀTE

EDĪTE

FILOMĒNA

DITA

MARGARITA

GABRIELS

1. CĒLIENS

SKATUVES VIDŪ – AUGSTA SIEKSTA AR TRIM CAURUMIEM – LIELĀKU GALVAI, MAZĀKIEM – ROKĀM.

MALIŅĀ SĒŽ EDĪTE UN DOMĪGI VĒRO SIEKSTU. IENĀK ASNĀTE.

Edīte (pietrūkstas kājās). Labdien!

Asnāte. Labdien!... Vai jūs te viena?

Edīte. Pagaidām – jā...

Asnāte. Vai tad mēģinājums vēl nav sācies?

Edīte. Nē...

Asnāte. Man teica, ka jābūt desmitos...

Edīte. Jā – man arī tā teica...

Asnāte. Ir jau piecas pāri... Baidījos, ka visi sēdēs un mani gaidīs...

Edīte. Nē – vēl neviena nav...

Asnāte. Jūs neskaitāties?

Edīte. Skaitos. Mani sauc Edīte...

Asnāte. Asnāte.

Edīte. Ļoti patīkami. Vai jūs esat sufliere?

Asnāte. Nē – es esmu dzejniece.

Edīte. Atvainojiet.

Asnāte. Ko jūs... Nav taču iemesla... Un kāpēc gan lai es nevarētu būt arī sufliere?

Šodien taču par katru darbu ir jāpriecājas. Un vai tad suflieres darbs būtu mazāk cienījams nekā dzejnieka darbs?

Edīte. Nu... dzejnieks tomēr, manuprāt, stāv pāri jebkuram citam darbam... Es to pat nenosauktu par darbu... Tā drīzāk ir sūtība... Tur nepieciešamas īpašas spējas... Dzejnieku, manuprāt, vispār ne ar vienas citas profesijas pārstāvi nav iespējams salīdzināt... Pat ar cita veida literātu ne... Prozā mēs visi spējam izteikties, līdz ar to gan jau katrs varam kaut ko tajā arī uzrakstīt – kādu stāstiņu vai pat romānu... labāku vai sliktāku... bet izteikties saistītā valodā – tādā, kur ir gan ritms, gan atskaņas, turklāt tā, lai vienlaikus nezustu uzrakstītā jēga... Ne tikai nezustu, bet pat pastiprinātos...

Asnāte. Tagad jūs man glaimojat. Manuprāt, viss jūs teiktais uz latviešiem jau nu nekādi neattiecas. Esmu ievērojusi, ka gandrīz katrā no mums slēpjas dzejnieks. Tikai daudzi baidās to izrādīt. Un droši vien, ka pareizi arī dara. Jo teiciens – “mums, latviešiem, dzejnieku milzīgs bars” – nebūt neskan glaimojoši.

Edīte. Nemaz jau tā nav. Tagad jūs vienkārši mēģināt pazemināt pati savu vērtību. Lai ko kurš kādreiz būtu teicis, tomēr dzejnieki pie mums vēl arvien ir īpašā cieņā. Lai arī dzeju šodien reti kurš lasa.

Asnāte. Nu, lūk, – jūs pati nonākat pretrunās. Kā dzejnieki var būt cieņā, ja šodien to sacerējumus tikpat kā neviens nelasa? Tikai atsevišķi inteliģences pārstāvji un,

protams, kritiķi. Bet tiem jau tāds darbs. Kritiķiem, es domāju. Kritiķi pārtiek no literatūras tāpat kā...

Edīte. Peles no siera.

Asnāte. Kāpēc kā peles no siera?

Edīte. Nezinu. Man vienkārši šāds salīdzinājums pēkšņi ienāca prātā. Tikai asociāciju rotaļa un nekas vairāk.

Asnāte. Bet ļoti spilgta un interesanta asociācija.

Edīte. Drīzāk jau banāla.

Asnāte. Es tā neteiktu. Arhetipiska. Turklāt viss banālais savā dziļākajā būtībā ir īpaši vērtīgs. Banāls tas kļūst no pārmērīgas lietošanas. Bet kāpēc kaut kas tiek pārmērīgi lietots? Tieši tāpēc, ka daudziem liekas tik vērtīgs, ka gribas to vēl un vēlreiz atkārtot.

Edīte. Jā, var just, ka neesat parasts cilvēks. Jūs tik daudz zināt. Spējat par visu tik plaši un interesanti spriest...

Asnāte. Izbeidziet! Tas, ko es tagad muldu, nu gan ir visprastākās banalitātes! Un es nemaz neesmu pārliecināta, ka man ir taisnība. Tā taču ir tikai viena no versijām. Jebkuru jautājumu ir iespējams apspēlēt no dažādām pozīcijām.

Edīte. Lūk, lūk, – un jūs to spējat!

Asnāte. Jūs ne?

Edīte. Nezinu... Es neesmu pieradusi īpaši daudz izteikties... Lai gan režisori vienmēr apgalvo, ka gribot dzirdēt arī mūsu domas, tomēr tad, kad sākam tās izteikt, viņi jūtas satracināti un papūlas mūs tūlīt pat apklusināt... Pat tajos gadījumos, ja mūsu domas sakrīt ar viņu uzskatiem... Tāpēc aktierim labāk paklusēt un paklausīties, ko runā par viņu gudrāki cilvēki... Proti – režisori...

Asnāte. Jūs tātad esat aktrise? Tā jau es domāju. Tikko jūs ieraudzīju, tā uzreiz nospriedu: šī meitene noteikti ir aktrise!

Edīte. Kāpēc tad jūs tā nospriedāt?

Asnāte. Tāpēc, ka jūsos ir kaut kas īpašs. Kaut kas tāds, kas acumirkļi piesaista uzmanību un izraisa simpātijas. Tāda kā iekšējā uguns.

Edīte. Domāju, ka tā drīzāk ir nervu sistēmas nestabilitāte.

Asnāte. Protams. Arī tas. Radošie cilvēki taču parasti neizceļas ar pārmēru stabiliu nervu sistēmu. Lai radītu, nervu sistēmai noteikti ir jābūt plastiskai un atsaucīgai. Vai tad tā nav?

Edīte. Droši vien, ka jums taisnība... Tomēr ne jau katrs psihs uzreiz ir mākslinieks.

Asnāte (iesmejas). Tā es neteicu. Bet jūs nepārprotami izskatāties pēc mākslinieces. Pēc aktrises, nevis pēc psiha. Varu derēt, ka pat pūlī starp vairākiem desmitiem cilvēku es jūs tūlīt pat pamanītu un nodomātu: lūk, tā noteikti ir aktrise... un, ja nav, tad viņa ir izvēlējusies nepareizu dzīves ceļu...

Edīte. Es nemaz nezinu, vai drīkstu maz sevi par aktrisi saukt... Tikko pabeidzu Kultūras akadēmiju... Vēl nevienā teātrī neskaitos... Šeit man atļāva parādīt sevi... Pamēģināt... Tāpat – par velti... Ja iepatīkšos, varbūt paņems ārštātā...

Asnāte. Jocīgi – jūs esat ieguvusi profesiju, par kuru gandrīz katra meitene bezmaz vai jau kopš dzimšanas sapņo, tomēr izklausās, ka jūs nemaz par to nebūtu gandarīta?

Edīte. Nevarētu teikt, ka es nepriecātos par to, ka man ir aktrises diploms... tomēr daudziem citiem maniem kursa biedriem klājas labāk... Viņi jau ir tikuši teātros... Bet man vēl sevi kaut kā jāpierāda... Nupat jau sāku šaubīties, vai es maz to spēšu...

Asnāte. Spēsiet! Un es no sirds jums to novēlu!

Edīte. Paldies... Vai tad jūs arī esat sapņojusi par aktrises karjeru?

Asnāte. Protams. Jau no trīs gadu vecuma grozījos spoguļa priekšā, iedomādamās, ka esmu uz skatuves. Skolas teātrī arī spēlēju. Bet, tā kā vienlaikus arī rakstīju dzeju un šai jomā man bija lielāki panākumi, tad izlēmu nopietni pievērsties tieši literatūrai. Pamatā – dzejai. Tagad man nejauši ir radusies iespēja pamēģināt uzrakstīt arī lugu.

Edīte. To, uz kuras mēģinājumu es tagad esmu atnākusi?

Asnāte. Acīmredzot.

Edīte. Tad jau jūs esat ne tikai dzejniece, bet arī dramaturģe!

Asnāte. Man šis būs tikai pirmais darbs teātrī. Praktiski ar dramaturģiju es līdz šim vēl neesmu saskārusies. Tikai kā lasītāja un skatītāja.

Edīte. Tad šī ir jūsu pirmā luga?

Asnāte. Nē – šīs lugas patiesībā vēl nemaz nav...

Edīte. Ā, es saprotu: ir iecere!

Asnāte. Droši vien... Tikai man par to vēl nekas nav zināms...

Edīte. Kā tad tā?

Asnāte. Redziet... mana krustmāmiņa Filomēna... šai teātrī ir režisore...

Edīte. Režisore Filomēna ir jūsu krustmāmiņa?!

Asnāte. Jā. Viņa man piedāvāja šo iespēju. Luga būšot jāraksta uz vietas. Kāda un par ko – to visu viņa man pateikšot. Neesot vēl zināms, kādus aktierus viņai iedošot un kādus līdzekļus piešķiršot. Tas viss būšot skaidrs tikai šodien. Nez, kur viņa tagad kavējas?

Edīte. Bufetē. Dzer kafiju.

Asnāte. Ak tā?... (Par siekstu.) Un kas tas tāds? Vai tas attiektos uz mūsu izrādi?

Edīte. Nezinu... Izskatās pēc siekstas... Esmu tādas redzējusi filmās par viduslaikiem...

Asnāte. Jā... patiešām sieksta... (Pieiet tai tuvāk.) Interesanti... Kāpēc tā te stāv?

Edīte. Iespējams, ka tā te palikusi no iepriekšējā mēģinājuma.

Asnāte. Vai tad tik agri no rītiem notiek mēģinājumi?

Edīte (iesmejas). Nē. Es domāju: varbūt, ka vakar vakarā te ir bijis mēģinājums un sieksta palikusi no tā. Bet varbūt, ka tā šurp atnesta mūsu izrādei.

Asnāte. Tai, kas man ir jāraksta?

Edīte. Jā.

Asnāte. Bet tās taču vēl nav! Kā tad iepriekš var zināt, ka manā lugā būs nepieciešama sieksta?

Edīte. Jūs neesat iedomājusies, ka jūsu lugā vajadzētu siekstu?

Asnāte. Nē.

Edīte. Kāpēc?

Asnāte. Tāpēc, ka es vispār vēl neesmu domājusi par to, kas tajā būs.

Edīte. Bet kaut kādi iespējami sižetu varianti taču jums ir?

Asnāte. Nē, pagaidām vēl nekādi.

Edīte. Pat kaut kādu nojausmu, netveramu vīziju nav?

Asnāte. Kaut kādas netveramas nojausmas un vīzijas manā galvā, protams, planē nepārtraukti... vienā laidā... bet, ja runājam par šo lugu... tad uz to gan laikam pagaidām neviena no šīm vīzijām neattiecas...

Edīte. Bet plānā taču jau šodien ir ierakstīts pirmais mēģinājums.

Asnāte. Es saprotu. Bet nūdien nejūtos vainīga. Ja es sākšu jau iepriekš par kaut ko konkrētu domāt, tad ir visai maza iespēja, ka tas sakritīs ar tiem uzdevumiem, ko saņemšu šodien. Man tā iznāk vienmēr. Ja ļoti par kaut ko sadomājos, tad galu galā viss izrādās otrādi. Bieži vien pat diametrāli pretēji tam, kā esmu sadomājusies. Vai jums nekad tā negadās?

Edīte. Gadās.

Asnāte. Man pat liekas, ka tā ir kaut kāda fatāla likumsakarība. Tāpēc pēdējā laikā es cenšos ne literatūrā, ne dzīvē nekādus plānus neveidot, iekams neesmu tikusi pilnīgi skaidrībā par visiem ar tiem saistītajiem apstākļiem. Kāda jēga velti mocīt smadzenes? Ja zemapziņā, man pašai to nenojaušot, kaut kādas sagataves jau ir tapušas, tad gan tās vajadzīgajā brīdī parādīsies.

Edīte. Protams. Es jau jūs nemaz arī nevainoju. Es tikai brīnos, ka ir nolikts mēģinājums lugai, kuras vēl nemaz nav.

Asnāte. Es jau arī par to nedaudz brīnos. Bet saprotu, ka tā nav mana darīšana. Pēdējā laikā jau notiek daudz kas tāds, par ko būtu vērts pabrīnīties, bet tas nekas. Tāds laiks.

Edīte. Protams. Tāds laiks. Bet šī sieksta man patīk.

Asnāte. Kāpēc?

Edīte. Nezinu... Man liekas, ka tajā kaut kas ir... Kaut kas tāds... suģestējošs... simbolisks... It kā tieši par mani... un šo laiku...

Asnāte. Kāpēc par jums? Jūtaties kā ieslēgta siekstā?

Edīte. Jā... varbūt... Jūs ne?

Asnāte. Nē... man šādu sajūtu nav... Protams, ir grūti... Bet, ja runājam par šo laiku, tad mēs drīzāk tagad esam tikko kā atbrīvoti no siekstas... vēl stīvi no ilgās sēdēšanas tajā... visi locekļi notirpuši... negrib lāgā klausīt... grūti pagriezt galvu... un reizēm prātā nāk domas, ka varbūt tomēr vajadzētu atgriezties tajā siekstā... Viss ķermenis taču tik ļoti pie tās pozas ir pieradis... Un vispār – nebija taču slikti – sēdi tik siekstā un neko nedari... Ēdienu, lai arī draņķīgu, tev pienes klāt... Tiesa, stipri nožēlojami un pazemojoši... toties tik ierasti... Tagad vajadzētu iet, kustēties, kaut ko darīt... bet grūti... šausmīgi grūti... grūti un neierasti...

Edīte (iesmejas). Var just, ka jūs esat dzejniece!

Asnāte. Nepievērsiet uzmanību. Man reizēm patīk tā paimprovizēt... pamurgot...

Edīte. Man liekas, ka tur beidzot vēl kāds nāk.

Asnāte. Patiešām. Jācer, ka drīz vien uzzināsim, kas īsti ir izlemts un ko no mums te gaida.

IENĀK FILOMĒNA, MARGARITA UN DITA.

Filomēna. Visi vīrieši ir cūkas!

Dita. Bet kas tad to nezina?

Filomēna. Tieši tā! Visi zina, bet klusē!

Dita. Kāpēc visi? Es, piemēram, savam Valdemāram katru dienu saku: "Valdemār!
Tu esi cūka!"

Margarita. Un ko viņš?

Dita. Viņš? Viņš, lops tāds, atļaujas aizrādīt: "Nevis cūka, bet kuilis – cūka vari būt
tikai tu, mīlā Dita!"

Filomēna. Nu – ko es teicu!

Margarita. Tu teici, ka visi vīrieši ir cūkas.

Filomēna. Un vai man nav taisnība? (Edītei un Asnātei.) Labrīt, meitenes!

Edīte un Asnāte. Labrīt...

Filomēna (Margaritai un Ditai). Iepazīstieties: šī te ir Edīte – viņa nezina kāpēc ļoti
grib kļūt par aktrisi, bet tā tur ir mana māsasmeita Asnāte – viņa palīdzēs
mums uzrakstīt lugu. Līdz šim Asnāte nezina kāpēc gribēja kļūt par dzejnieci.
(Edītei un Asnātei.) Bet tās tur ir: Margarita, kas jau gadus divdesmit mēģina
izlikties par aktrisi, un Dita, kura te piehāltūrē kā scenogrāfs!

Margarita. Bet tā savukārt ir Filomēna, kura iedomājusies, ka ir ģeniāla režisore, bet
patiesībā nav vēl no teātra izmesta tikai tāpēc, ka pakalpo visiem večiem kā
bezmaksas mauka.

Filomēna (Edītei un Asnātei). Neuztraucieties, meitenes: Margarita ir nedaudz
sanervozējusies, jo šefs viņai nogrieza Vizbulītes lomu "Indulī un Ārijā" –
pakaļa esot par resnu!

Dita. Un pupi par mazu.

Margarita. Ne pret kādu pakaļu un ne pret kādiem pupiem nevienam pretenziju
nebija!

Filomēna. Nomierinies – labāk lai tevi izmet par pakaļu un pupiem nekā talanta
trūkuma dēļ.

Dita. Turklāt pupus var uzpolsterēt.

Filomēna. Protams – bet pakaļu – noēvelēt!

Margarita. Jūs esat aizmirsušas par silikonu.

Filomēna. Tu taču negribēsi teikt, ka tev ir silikona pakaļa?

Margarita. Liec tu manai pakaļai mieru! Pietiek, ka šefs to ik pārdienas nogrābsta!

Dita. Ei, ei! Bet tad taču tev vēl ir cerības!

Margarita. Uz ko? Viņš taču jau piecus gadus drāž jaunās, bet man tikai pieklājības
pēc noķiņina: "Sveiks, dupsīti, – sen neesi bijis manā gultiņā!" Ko lai es viņam
saku?

Filomēna. Saki, ka esi gatava kaut tūlīt.

Margarita. Paldies – baigi jau nu man tas vecais mērkaķis vajadzīgs!

Dita. Patiešām lops.

Margarita (Edītei). Tevi viņš vēl nav drāzis?

Edīte. Nē... liekas, ka nav...

Filomēna. Cik tev te maksā?

Edīte. Pagaidām neko...

Filomēna. Nu, tad jau nav vēl drāzis. Vobščem tā!... (Ierauga siekstu.) Kas tas tāds?

Dita. Sieksta.

Filomēna. Vai tu to te atstiepi?

Dita. Es.

Filomēna. Tad šī varbūt te skaitās tāda kā mana dekorācija?

Dita. Tas ir priekšlikums.

Filomēna. Labs priekšlikums. Bet kāpēc tieši sieksta?

Dita. Nezinu. Labi izskatās. Ja jau dekorācijas ir jāsalasa no tā, kas noliktavā mētājas, tad nekā labāka tur nebija. Tā ir no "Žannas d'Arkas".

Filomēna. Neatceros, ka "Žannā d'Arkā" būtu bijusi sieksta!

Dita. Uz skatuves nebija. To izgatavoja, bet aizmirsā paņemt. Kad atcerējās, četras izrādes bija jau nospēlētas.

Filomēna. Un tagad tu to krāmu atstiepi man?

Dita. Ja tev nepatīk, varu stiept prom!

Filomēna. Nekas – lai pagaidām paliek. Vobščem tā, meitenītes: naudiņas pagaidām nav – veči visu saimniecību ir nolaiduši uz grunti... bet strādāt vēl atļauj – paldies viņiem par to!... Un no mums tagad gaida vienu erotisku gabalu – lai būtu skatītāji, lai būtu sponsori, lai būtu nauda... Tad veči to, protams, sadalīs savā starpā, bet var gadīties, ka arī mums kaut ko atmet... Ar vienu vārdu sakot: viņi tagad taisīs mākslu, bet mūsu pienākums ir parūpēties par kasi... Nu?... Kādas idejas?

Dita. Par mākslu vai par kasi?

Filomēna. Par erotiku, dūra!

Margarita. Nebrīnieties, meitenes, – Filomēna ir mācījusies Maskavā! Bet kādu erotiku tu gribi dabūt, ja mēs te esam tikai vecenes? Vai tas būs lezbī šovs? Vai izrāde sastāvēs no tā, ka es laizīšos ar to tur meitenīti? Kā tevi sauc, bērns?

Edīte. Edīte...

Margarita. Piedod, bet man no visiem tiem stresiem sākusi pieklibot atmiņa.

Filomēna. Vispār tā nav slikta doma – lezbiešu gabals noteikti palielinās puļa interesi. Vismaz sākumā. Vai tev ir kādi iebildumi pret lezbietēm?

Margarita. Nē – nu jau gadus desmit man nav iebildumu ne pret ko. Ja nu vienīgi pret komunālajiem maksājumiem un nepieklājīgi mazo algu.

Filomēna. Ļoti labi – tad griezīsi lezbieti. Pieraksti, Asnīt!

Asnāte. Ko tad, krustmāmiņ?

Filomēna. Pieraksti, ka viena loma mums jau ir: veca lezbiete, ko spēlēs Margarita.

Margarita. Pati tu esi veca lezbiete! Es, tavai zināšanai, pat sešpadsmitgadīgus čaļus vēl varu iedabūt gultā!

Dita. Jā, Edipa komplekss mūsu jaunekļiem ir stipri raksturīgs...

Filomēna. Tas tāpēc, ka bērnus audzina tikai mātes. Veči tikai tos uztaisa un tad traucas meklēt nākamo maksti. Viņiem galvenais – ka tikai būtu, kur iebāzt. Par to, kas pēc tam tur laukā nāk, večiem nekādas intereses vairs nav. Kādreiz viņi vismaz par saviem dēliem priecājās un lepojās ar tiem. Tagad – ka tik

nebūtu ne par vienu jārūpējas. Tāpēc arī dēli ir tā pieraduši pie savām mātēm, ka vēlāk jūtas droši tikai vecākas sievietes paspārnē.

Margarita. Man, starp citu, vairāk par trīsdesmit neviens nedod!

Dita. Tas saistīts ar totālu redzes pasliktināšanos nācijai un nespēju atļauties kvalitatīvas brilles!

Filomēna. Pārtrauksim šo bezjēdzīgo sarunu! Es, kā gudrākā, atļaušos piekāpties. Izlabo, Asnīt: tur, kur rakstīts "vecā lezbiete", raksti "labi saglabājusies lezbiete"!

Asnāte. Labi, krustmāmiņ.

Edīte. Un man arī būs jāspēlē lezbiete?

Filomēna. Vai tev ir kādi iebildumi, bērns?

Edīte. Nē... principā nav... Tā taču ir tikai loma...

Filomēna. Protams, ka tā ir tikai loma! Bet es vēl nezinu, vai tu būsi lezbiete. Divas lezbietes – tur nekāds konflikts nesanāk. Taisīsim tā: vecā lezbiete Margarita... piedod – labi saglabājusies lezbiete Margarita – ir ieķērusies šķīstajā jaunavā Edītē un mēģina viņu iedabūt savā gultā, bet tā visādīgi pretojas!

Asnāte. Un pēc tam?

Filomēna. Nezinu, Asnīt, – tas jau ir tavs uzdevums: izdomāt, kā un ar ko tas viss beigsies – variantu ir vairāk nekā vajag: Margarita galu galā var pavest nabaga Edīti un dzīvot laimīgi – tas būtu hepī end variants, viņa var izvarot Edīti, un Edīte pēc tam izdara pašnāvību – tā būtu traģēdija, bet Edīte galu galā var nogalināt vai vismaz smagi piekaut Margaritu, un tad tā būs drāma...

Margarita. Paklau – varbūt izdomāsim tām abām tomēr citus vārdus?

Filomēna. Protams, ka citus! Izdomā, Asnīt, – tu taču mums esi rakstniece! Bet vēl mums jāizdomā, ko darīsim ar Gabriēlu...

Margarita. Ar kādu Gabriēlu?

Filomēna. Tu ko – nezini, kas ir Gabriēls?

Margarita. Mūsu Gabriēls?

Filomēna. Protams, ka mūsu! Kādu vēl Gabriēlu tad es varētu dabūt?

Margarita. Un šefs tev viņu iedeва?

Filomēna. Protams, ka iedeва! Vajag taču erotiskā gabalā arī kādu veci! Divas stundas skatīties, kā divas vecenes ņemas, – tas būtu pārāk nomācoši.

Margarita. To es saprotu. Bet es neaprotu, kāpēc tieši Gabriēls. Viņš taču nav vienīgais vecis teātrī.

Filomēna. Un kuru tad tu gribētu?

Margarita. Nē taču – es negribu nevienu konkrēti... Bet, ja šis būs erotikas gabals, tad Gabriēls jau vairs nav nekādos Kazanovas vai Donžuāna gadus.

Filomēna. Un cik gadu tad, tavuprāt, bija Donžuānam un Kazanovam?

Margarita. Nu ne jau tuvu pie piecdesmit!

Filomēna. Kā tu to zini?

Margarita. Es tā domāju. Večiem taču lielākais gribulis ir jaunībā. Ap četrdesmit viņi kļūst jau rāmāki un prātīgāki...

Dita. Nu par savu Valdemāru es gan tā neteiktu...

Margarita. Viņš varbūt tevi drāž divreiz dienā?

Dita. Nē. Es viņam jau sen esmu apnikusi. Bet, kā ierauga kādu citu, it sevišķi, ja tā ir krietni jaunāka par viņu, tad drāž pakaļ, apkārt neskatīdamies!

Margarita. Un kā – vienmēr dabū?

Dita. Cik man zināms: tikpat kā nekad.

Margarita. Bet es par ko runāju? Ja viņam būtu īsta varēšana, tad drāztu pirmo, kas gadās pa ķērienam, tātad – tevi. Bet tā kā īstas varēšanas viņam nemaz vairs nav – tikai tāda vēlēšanās nedaudz izskraidīties, tad viņš par tevi neliekas ne zinīs, bet drāž pakaļ tādām, par kurām ir puslīdz drošs, ka tās nemaz nav noķeramas. Tā viņš savu neesošo varēšanu, citām pakaļ skraidīdams, ir izrādījis, pašcieņu pats savās un sabiedrības acīs atguvis, var atkal mierīgi atgriezties pie televizora vai sakņu dārziņā, kur viņam īstā vieta.

Filomēna. Tev ir apbrīnojamas zināšanas šai jomā. Vai esi noskatījusi kādu no jaunajiem čaļiem, ar kuriem labprāt gribētu pamīcīties pa skatuvi?

Margarita. Nu nē taču!

Filomēna. Tad nomierinies. Te tev nav nekāda dzīve. Ja arī Gabriels patiešām izrādos mazspējīgs, par ko viņa uzvedība gan neliecina, jo atšķirībā no Ditas Valdemāra mūsu Gabītis noķert vismaz deviņdesmit procentus no tām, kurām skrien pakaļ, vai, pareizāk sakot: viņam nevienai pakaļ nemaz nav jāskrien – pilnīgi pietiek ar tām, kas skrien pakaļ viņam... Ko es gribēju pateikt?... Nu ja: pat ja izrādītos, ka Gabriels patiesībā ir absolūti impotents, tad kāda tam nozīme? Tu taču neceri, ka kāds tevi tagad uz skatuves patiešām drāzīs?

Margarita. Nu nē taču!

Filomēna. Līdz ar to, vai nav vienalga, uz ko aktieris dzīvē ir spējīgs? Galvenais, lai viņš uz skatuves labi izskatītos un savā tēlā būtu spējīgs pārliecināt publiku par tēla fantastiskajām seksuālajām spējām. Un šādas spējas Gabrielam ir – atšķirībā no daudziem jaunākiem aktieriem, uz kuriem paskatoties, liekas, ka viņi pat ar vienu sievieti nespētu tikt galā. Pat, ja patiesībā tie spētu regulāri kopoties desmit reizes dienā, apmierinot divdesmit sievietes vienlaikus.

Margarita. Nu tādu veci es gan gribētu redzēt...

Dita. Jā – un ne tikai redzēt...

Filomēna. Tā vienkārši bija hiperbola. Tēlainis pārspilējums, lai jūsu smadzenītes labāk saprastu lietas būtību. Un lietas būtība ir tā, ka man uz skatuves ir vajadzīgs aktieris, kas spēj nospēlēt jākli, neatkarīgi no tā – ir viņš jāklis vai nav, nevis jāklis, kurš uz skatuves izskatās pēc nevarīga impotenta!

Dita. Margaritai vienkārši ir Jokastes komplekss, tāpēc vecāki vīrieši viņu neuzbudina, bet bez uzbudinājuma viņa nespēj izjust lomas virsuzdevumu! (Smejas.)

Margarita. Pašai tev ir Jokastes komplekss!

Dita. Varbūt. Bet kas tur slikts? Kompleksi ir katra mākslinieka radošās pašizpaušmes pamatā.

Margarita. Gudrinieces... Salasījušās nezin ko...

Filomēna. Neuztver to tik traģiski. Zems intelekts un totāls erudīcijas trūkums ir katra izcila aktiera ģenialitātes pamatā. Un es nesaprotu, kādi tev varētu būt

iebildumi pret Gabrielu? Publikā viņš vēl arvien nav zaudējis savu jaunībā iegūto šarmantā mīlētāja oreolu. Es, piemēram, nespēju iedomāties citu mūsu teātrī, kuru skatītāji tik viennozīmīgi uztvertu kā vīrieša seksualitātes simbolu. Tāpēc arī šefam pateicu, ka man vajag tieši Gabrielu, ja kāds grib, lai izrāde garantēti izraisītu publikas interesi.

Margarita. Bet Gabrielam taču ir kaut kāda loma pie šefa!

Filomēna. Nevis kaut kāda, bet Jago!

Margarita. Nu ja – Jago! Kā viņš vienlaikus tiks ar divām lomām galā? Tad jau viņš pie mums tikpat kā neparādīsies!

Filomēna. Gan jau tiks – ja ir spējīgs vienlaikus ar desmit vecenēm tikt galā...

Margarita. Tu to esi redzējusi?

Filomēna. Nē – es grupņikos nepiedalos.

Margarita. Tad nemuldi!

Filomēna. Un tu varbūt zini?

Margarita. Gabriēls tikai muld! Nekāds pārākais tēviņš jau nu viņš nav! Tik vien, kā tā izrādīšanās! Es taču gandrīz gadu ar viņu nodzīvoju!

Dita. Nu jā –, bet kad tas bija!

Margarita. Tu domā, ka pa šo laiku viņa potence pretēji visiem dabas likumiem ir augusi?

Filomēna. Labi – atkārtāju, ka Gabriēla potence man šobrīd ir pie vienas vietas! Ja jau viņš mums ir iedots, tad skaidrs, ka spēlēs! Un vēl jau nevar zināt, kā šefam ar šito lugu ies, – iepriekšējo taču viņš tā arī nepabeidza!

Margarita. Finansējuma dēļ.

Filomēna. Tu domā, ka šītai finansējums ir atrasts? Ha! Labi – kas mums te ar to lezbiešu gabalu sanāk? Vai izdomāji viņām vārdiņus, Asnīt?

Asnāte. Viena... tā lezbiete... varētu būt Anželika...

Filomēna. Kāpēc Anželika?

Asnāte. Nav labi?

Filomēna. Es nesaku, ka nav labi! Es tikai domāju, ka tev ir kāds pamatojums.

Asnāte. Nē... nav pamatojuma... Labi skan...

Margarita. Nu – ja Anželika, tad Anželika – ko tu piesienies? Es reiz pazinu vienu lezbieti, kuru sauca Anželika! Nē – meloju – tā bija Irma... vai kaut kas tamlīdzīgs...

Filomēna. Nu, labi – lai būtu Anželika! Un kā tad to otru sauks?

Asnāte. Varbūt Viola?

Margarita. Viola?

Filomēna. Nu, ja Viola, tad Viola! Vēl tikai izdomā, kā Gabriēla personāžu sauks.

Edīte. Tad es būšu Viola?

Filomēna. Jā – tu būsi Viola!

Asnāte. To vīrieti varbūt varētu saukt: Teopomps?

Filomēna. Kāpēc Teopomps?

Asnāte. Nu tas tāds... neparasts vārds...

Margarita. Jā – neparasts gan...

Filomēna. Ļoti neparasts...

Asnāte. Neder?

Filomēna. Anželika, Viola... un Teopomps... Kaut kā stulbi skan...

Asnāte. Domāt citu?

Filomēna. Nē – lai pagaidām paliek Teopomps!... Tur tomēr ir savs šarms... Ja jutīsim, ka galīgi neder, tad domāsim!... Anželika, Viola un Teopomps... Nu? Kādas mums te viņiem varētu būt attiecības?

Asnāte. Teopomps varētu mīlēt Violu...

Filomēna. Tu domā?

Asnāte. Neder?

Filomēna. Nē – kāpēc gan ne? Vai tad es teicu, ka neder?... Izveidojas tāds kā mīlestības trijstūris: Anželika mīl Violu... Teopomps arī mīl Violu... Visi mīl Violu... Kaut kā nečesna sanāk...

Asnāte. Neder?

Filomēna. Vai tad es teicu, ka neder? Es tikai domāju... Tātad viņi abi mīl Violu... Bet kur tad ir konflikts?... Konflikts ir starp Anželiku un Teopompu... Jo viņi abi mīl Violu... Nu ja... Bet kas mums no tā tiek?

Margarita. Anželika aiz greizsirdības ieber Teopompam kafijā indi!

Dita. Vai arī: Margarita ieber indi kafijā Gabrielam! (Smejas.)

Margarita. Es tavu stulbo mājienu nesapratu.

Dita. Bet tas jau nemaz nebija mājiens. Es tikai brīnos, ka tu vēl pēc tik daudziem gadiem nespēj nabaga zēnam piedot. Viņš taču tik un tā pie tās tur ilgi nepalika... Kā viņu tur?

Margarita. Aizveries! Ne jau es nespēju piedot, bet tu! Domā, es neatceros, kā tu toreiz ap viņu tinies?

Dita. Es ap viņu tinos?

Margarita. Protams, ka tu! Un Valdemāram ļāvi sevi savākt tikai pēc tam, kad Gabriels tevi bija atšuvjis tik galīgi un nepārprotam, ka nepārprotamāk jau nu vairs nav iespējams!

Dita. Tu kaut ko jauc. Tas, ka Gabriels toreiz gribēja ar mani salaist, lai gan dzīvoja kopā ar tevi, protams, ir fakts...

Filomēna. Klausieties! Tam, kurš kuru no jums kurā brīdī ir drāzis, pašlaik nav nekādas nozīmes. Mēs šobrīd runājam par lugas sižetu, nevis jūsu makstīm.

Margarita. Nu ja – un tāpēc jau es ieteicu, ka Anželika varētu iebērt Teompompam kafijā indi. Un nesaprotu, kāds tam sakars ar manām un Gabriela attiecībām. Viņš taču uz skatuves nedzers patiešām saindētu kafiju!

Filomēna. Protams – Teopomps iedzer Anželikas sabrūvēto kafiju un briesmīgās mokās nomirst... Kurā gadā Eiropā parādījās kafija?

Dita. Neatceros. Varbūt pēc Amerikas atklāšanas.

Filomēna. Un kurā gadā atklāja Ameriku?

Asnāte. Tas laikam bija piecpadsmitā gadsimta beigās. Kaut kur ap tūkstoš četrsimt deviņdesmito gadu... Deviņdesmit pirmajā vai deviņdesmit otrajā... bet varbūt deviņdesmit trešajā... Precīzi neatceros...

Margarita. Un līdz tam mēs iztikām bez kafijas?

Dita. Tu ne. Tavi senči.

Filomēna. Nevar būt! Vai tad kafija vispirms nenāca kaut kur no Arābijas?

Asnāte. Ja no Arābijas, tad Eiropā kafija ienāca daudz agrāk.

Filomēna. Nu labi – tam galu galā nav nozīmes. Vismaz kaut kāda ozolzīļu vai cigoriņu kafija gan jau bija. Bet, ja jau bērt indi, tad labāk vīnā, nevis kafijā. Nesalīdzināmi poētiskāk izklausās.

Margarita. Manis pēc var arī vīnā. Anželika pasniedz Teopompam kausu saindēta vīna, tas to izdzer un briesmīgās mokās mirst. Agonijas krampji ilgst minūtes desmit, un publika suģestēta tajā noskatās.

Filomēna. Un pēc tam?... Kur konflikts?... Slep kavība jau nav nekāds konflikts – tas ir konflikta atrisinājums...

Margarita. Nu ja – tas, ka viņš izdzer indi, ir atrisinājums, bet pirms tam ir konflikti! Es domāju, ka ar Teopompa nāvi izrādi varētu beigt!

Filomēna. Bet kas notiek ar Anželiku? Kas notiek ar Violu?... Viņas apprecas un dzīvo laimīgi?

Margarita. Varbūt Viola nodur Anželiku, pēc tam kad ir uzzinājusi, ka tā vainojama Teopompa nāvē?

Filomēna. Protams – un pēc tam pati nošaujas ar arbaletu! Labs erotiskais gabals ar trīs liķiem! Tā jau ir gatavā nekrofilija!

Margarita. Kas tev tur par nekrofiliju? Pirmkārt, es neko neteicu par trim liķiem. Es teicu tikai par diviem. Tas trešais liķis ir tieši tava ideja!

Filomēna. Es to izteicu, tikai loģiski turpinot tavu domu.

Margarita. Pieņemsim. Bet es taču nesaku, ka kāds pēc tam nāks ar tiem liķiem ņemties! Izklausās, ka tu laikam nemaz nezini, kas ir nekrofilija!

Filomēna. Protams, katram inteligentam cilvēkam šodien vajadzētu zināt, kas ir nekrofilija, zoofilija, pedofilija un ar ko tās atšķiras no korupcijas un pederastijas!

Margarita. Vai, tavuprāt, korupcija un pederastija ir viens un tas pats?

Filomēna. Zināmā mērā – jā. Labi, beidz demonstrēt savas cāļa smadzenes. Ja es saku, ka trīs liķi erotiskā gabalā neder, tad tas nozīmē, ka neder. Erotiski gājieni izraisa skatītājā vienas emocijas, bet slepkavošana – citas. Ja no mums gaida erotisku gabalu, tad nav nekādas vajadzības riskēt ar izteiksmes līdzekļiem, kuri skatītājā erotisko noskaņu varētu samazināt.

Margarita. Bet kaut kādi šausmu piesitieni taču drīkst būt arī erotiskā lugā! Citādi tāda salda paļūrināšana vien sanāks!

Filomēna. Zini, ko – darīsim tā... (Asnātei) Raksti!... Vispirms Teopompam ir attiecības ar Anželiku...

Margarita. Bet viņa taču ir lezbiete!

Filomēna. Sākumā viņa varētu vēl nebūt lezbiete... Vai vismaz to nenojaust... Ir taču lezbietes, kas guļ ar večiem!... Biseksuāles –, ja šāds termins tev liekas pārlicinošāks... Tas varētu būt pirmais erotiskais skats: Teopomps guļ ar Anželiku...

Dita. Tad tev gulta arī būs vajadzīga?

Filomēna. Protams! Kā gan tu iedomājies erotisku gabalu bez gultas?

Dita. Es tiešām nezinu, kur tev sadabūšu laikmetam atbilstošu gultu!

Filomēna. Kādam laikmetam?

Dita. Nu –, ja sieksta, tad skaidrs, ka darbība notiek viduslaikos! Tur vajag nevis parastu gultu, bet ar baldahīnu! Un visas gultas ar baldahīniem jau ir pievācis šefs!

Filomēna. Pats savām vajadzībām vai izrādēm?

Dita (smejas). Izrādēm, protams... Viņa dzīvoklī blaktis no griestiem vēl nekrīt.

Filomēna. Kārtējā vīriešu cūcība... Labi – lai tad viņi guļ, manis pēc, kaut vai uz grīdas!

Dita. Varbūt tu to erotiku vari kaut kā poētiski atrisināt?

Filomēna. Kā tu to domā?

Dita. Nu... netaisīt naturālu drāšanos, bet, teiksim, visus seksa skatus aizstāt ar kaut kādu deju... ritmoplastiku... Tad viņiem gulta uz galvošanu nebūs vajadzīga... pilnīgi pietiks ar grīdu...

Filomēna. Pats par sevi saprotams, ka nekādas naturālas drāšanās tur nebūs! Nav jau nekāds sešdesmito gadu rietumu seksa teātris! Godīgs latviešu teātris tomēr... Tātad neapšaubāmi cēlas poētikas apdvests... Bet, vai tā cēlā poētika izpaudīsies ritmoplastikā vai gultā zem segas – to es tev pagaidām vēl nevaru pateikt...

Margarita. Ja jau ir problēmas ar mēbelēm, tad drāzties galu galā var arī stāvus. Kā tur tajā latviešu tautasdziesmā teikts? Es savam tautiešam devu kājās stāvēdama, neba tāda nieka dēļ man pa zemi vērtīties... (Smejas.) Vai kaut kā tamlīdzīgi.

Filomēna. Folklorā ir folklorā, bet baidos, ka tas tomēr nav visai viegli un ērti... Vai tu pati esi kādreiz mēģinājusi stāvus nodrāzties?

Margarita. Un tu?

Filomēna. Es pirmā jautāju.

Margarita. Esmu.

Filomēna. Nu un kā? Ļoti ērti? Lielu kaifu var noķert?

Margarita. Nu... es jau nesaku... ka tas ir ērti... bet pārmaiņas pēc...

Filomēna. Labi – tas nav svarīgi! Vispirms tiksim galā ar sižetu! Pēc tam domāsim, ko un kā!... Tātad Teopomps guļ ar Anželiku, bet tad samīlas Violā un guļ ar Violu... Tas būtu otrs erotiskais skats...

Margarita. Un trešais erotiskais skats ir tas, kad Anželika guļ ar Violu?

Filomēna. Pagaidi! Es pati saprotu, ka man ir tikai trīs kombinācijas! Bet katra kombinācija taču var atkārtoties vairākas reizes!... Citādi – kas tad tas par erotisku gabalu, kurā ar seksu nodarbojas tikai trīsreiz?

Margarita. Un cik tad reizes, tavuprāt, vajag? Trīsdesmit? Ja jau pat ātrajam seksam vismaz piecas minūtes ir vajadzīgas, tad tev tā izrāde seksa dēļ vien vilksies vismaz divarpus stundas. Kas tad tas būs? Viena vienīga drāšanās bez komentāriem un nekas vairāk? Tā taču tad nemaz vairs nav izrāde! Pa starpu taču aprunāties arī vajag.

Filomēna. Par ko?

Margarita. Nu... vismaz apvaicāties, vai bija labi... sarunāt nākamo reizi... Turklāt vīrietis nemaz nespēj trīsdesmit reizes no vietas bez pauzēm kopoties...

Filomēna. Te nu mēs uzskatāmi redzam aktrises intelektu. Tu ko – mani par muļķi turi, ka visu to stāsti? Vai vienkārši parunāt sagribējās? Ja ne trīs, tad trīsdesmit! Kas tās par galējībām? Seksa skatu būs tik, cik pēc loģikas tiem tur ir jābūt. Nevis trīs vai trīsdesmit vai trīsdesmit trīs! Skaidrs?

Margarita. Pieņemsim.

Filomēna. Tāpēc trešais erotiskais skats būs tas... kur Teopomps atkal gulī ar Anželiku...

Margarita. Tātad viņš ir vīlies Violā?... Vai nolēmis gulēt ar abām?

Dita. Tā starp citu ir trešā iespējamā kombinācija. Piedodiet, ka iejaucos. Sekss taču ir iespējams arī trijatā. Protams, ja tas tur ir vajadzīgs.

Margarita. Vispār jau sekss trijatā erotiskā gabalā labi iederētos. Tā varētu būt pat tāda kā kulminācija. Visu laiku ņemas pa pāriem, bet te pēkšņi – izšķirošajā brīdī – sāk kopoties trijatā.

Filomēna. Visi vīrieši ir cūkas, tāpēc skaidrs, ka tas tēviņš vislabprātāk gulētu ar abām vienlaikus, bet nedosim viņam šo iespēju!

Dita. Kuram? Teopompam vai Gabrielam?

Filomēna. Vīrietim kā tādām. Ja mums būtu divi vīrieši un viena sieviete, tad es vēl padomātu. Iespējams, ka ļautu tiem diviem vienu sievieti apkalpot. Bet viens vīrietis divas sievietes vienlaikus nav pelnījis. Tāpēc lai paliek gribot.

Margarita. Nu labi. Tu galu galā esi režisore. Tu par visu dabūsi atbildēt.

Filomēna. Tu tā domā? Tās ir ilūzijas. Ja izrāde ir draņķīga, tad tikai tāpēc, ka to izgāž aktieri. Tas ir tikpat pašsaprotami kā tas, ka izrādes veiksmes pamatā toties ir režisors. Režisors vienkārši nespēj kļūdīties. Ar to tev ir jāreķinās un jāsamierinās.

Dita (smejas). Dabūji?

Margarita. Nu labi. Bet kā tad tur būs? Tātad Teopomps arī otrreiz gulēs ar Anželiku?

Filomēna. Gulēs. Bet tā būs pēdējā reize. Šajā gulēšanas reizē viņš atzīsies Anželikai, ka mīl Violu un Anželiku pamet...

Dita. Tā arī darīs – drāzīs Anželiku un procesā stāstīs tai, cik ļoti viņš mīl Violu?

Filomēna. Protams, ka tā. Visi vīrieši ir cūkas, un šajā skatā tas uzskatāmi parādīsies. Vai sieviete tā rīkotos? Nu nekad taču! Sieviete vai nu jau pirms dzimumakta atzītos vīrietim, ka patiesībā mīl citu un tad ļautu partnerim izvēlēties: vai viņš vēlas šādā situācijā ar viņu vēl gulēt vai ne... vai arī otrādi: viņa vispirms pārgulētu, ļaudama šajā procesā vīriem domāt, ka viņa vēl arvien to mīl – lai netraumētu nabadziņu tik delikātā brīdī... un tikai pēc tam pateiktu: "Piedod, bet tas, ko tu spēj gultā, tomēr ir tik nožēlojami, ka es mīlu citu." Vīrietis pēc tam, protams, justos satriekts, bet tas jau būtu pēc tam – pēdējais intīmais process starp viņiem netiktu samaitāts.

Margarita. Un ko Anželika?

Filomēna. Anželika neko... Pārdzīvo, protams... Bet Viola tikmēr ir slepus nolūrējusi, kā Teopomps ar Anželiku gulī... un nolemj Teopompu nogalināt...

Margarita. Tātad Viola nogalina Teopompu, nevis Anželika?

Dita. Vai tev bija tik svarīgi, lai Teopompu nogalinātu tieši Anželika?

Margarita. Nē taču! Man vienalga! Es tikai domāju, ka mēs jau esam vienojušās par to, ka Teopompu nogalinās Anželika.

Filomēna. Ne par ko mēs vēl neesam vienojušās. Par visu vienojušās mēs būsim tikai pēdējā ģenerālmēģinājumā. Un, ja vajadzēs, tad kaut ko mainīsim arī pēc pirmizrādes. Izmantosim to, ka lugas autors vēl ir dzīvs un izmantojams. Bet pagaidām sižeta attīstības loģika liek Violai, nevis Anželikai nogalināt Teopompu.

Margarita. Kāpēc? Manuprāt, arī Anželikai ir iemesls nogalināt Teopompu.

Filomēna. Jebkura sieviete jebkurā brīdī var atrast juridiski pamatotu un morāli attaisnojamu iemeslu, lai nogalinātu jebkuru vīrieti. Bet šeit mums tomēr ir darīšana ar mākslu un tās likumiem. Un no mākslinieciskā viedokļa daudz interesantāk ir, ka Teopompu nogalina Viola – nevainīga meitene, nevis veca, rūdīta mauka. Atvaino, – labi saglabājusies lezbiete. Biseksuāle.

Dita. Bet kāpēc tieši Teopompu? Kāpēc ne Anželiku?

Filomēna. Tāpēc, ka Viola saprot: tieši vīrieši šādos gadījumos ir cūkas un tieši viņi pie visa ir vainīgi. Jo Anželika taču pirms tam nezināja, ka Teopomps patiesībā mīl citu. Viņa to uzzināja tikai kopošanās procesā...

Dita. Viņa varēja kopošanās procesu pārtraukt.

Filomēna. Varēja, protams. Bet tas nav veselīgi. Un nav arī pamācoši. Ja reiz esi ko uzsācis, tad nekad nepamet to pusratā. Vispirms pabeidz iesākto un tad tikai ķeries pie nākamā projekta. Vai tad mamma tevi tā nemācīja?

Dita (smejas). Mācīja.

Filomēna. Tātad skaidrs, ka kopošanos pārtraukt nav jēgas, tāpat kā nav nekāda pamata notikušajā vainot Anželiku. Skaidrs, ka vainīgs ir Teopomps, kas labi zināja, ka jau mīl Violu, tomēr, par spīti tam, nolēma vēl pēdējoreiz pārgulēt arī Anželiku. Protams, īsti par mīlestību mēs viņa jūtas gan nevarētu nosaukt... bet lai paliek – sauksim to par mīlestību, lai cik nožēlojama un šim cildenajam vārdam neatbilstoša tā arī būtu.

Margarita. Labi, labi – tam nav nozīmes. Teopompam Anželika ir apnikusi, tagad viņš grib Violu – skaidrs. Bet Viola viņu nogalina.

Filomēna. Tikai viņa to neizdara uzreiz... Raksti, Asnīt: ceturtais erotiskais skats – Viola pārguļ ar Teopompu un tūlīt pēc pārgulēšanas viņu nodur...

Margarita. Noindē.

Filomēna. Nē, nodur.

Margarita. Kāpēc?

Filomēna. Tāpēc, ka man tā patīk.

Margarita. Skaidrs. Varbūt orgasma brīdī?

Filomēna. Varbūt... Pieliksim vēl attiecīgu mūziku... Būs skaisti...

Margarita. Nu, labi – Violeta nodur Teopompu orgasma brīdī, bet kas tālāk?

Filomēna. Ieintriģēja?

Margarita. Skaidrs, ka ieintriģēja!

Dita. Bet neaizmirstiet, ka jums vēl ir sieksta! To taču vajadzētu kaut kā izmantot!

Filomēna. Kur jūs visas tā steidzaties?! Par siekstu es neesmu aizmirsusi! Tiksim arī līdz siekstai! Tieši tāpēc jau es liku Violai nogalināt Teopompu!

Edīte. Tātad Viola pēc Teopompa nogalināšanas tiks ieslēgta siekstā?

Filomēna. Nesteidzies, bērns!... Tev vēl ir pārāk maza pieredze... Tas būtu pārāk primitīvi, ja Viola pēc Teopompa nogalināšanas uzreiz tiktu ieslēgta siekstā.

Margarita. Es laikam sapratu: pēc Teopompa nogalināšanas Viola aizmuks un ilgi slēpsies, bet Anželika viņu atradīs un izdos policijai, kas Violu ieslēgs siekstā!

Filomēna. Vairāk lasīt vajag, mīļumiņ!... Zems erudīcijas līmenis, protams, rotā aktrisi, bet kāda tev viduslaikos var būt policija?!

Margarita. Un kurā gadā tad policijā uzradās?

Filomēna. Nav svarīgi. Es tev neesmu nekāda vēsturniece. Zinu tikai to, ka vispirms bija siekstas un tad tikai – policija.

Margarita. Nu, labi: ja ne policija, tad – inkvizīcija... vai kas tur vēl... Nepiesienies sīkumiem!

Filomēna. Tie nav sīkumi, mīļumiņ, turklāt no sīkumiem ir atkarīgs izrādes ticamības līmenis! Bez tam – kas tur erotisks, ja Anželika izdod Violu policijai?

Margarita. Nu... Violai tad ir iespēja pārgulēt ar kādu no policistiem... Vai pat ar visu policijas iecirkni... Tā viņa var cerēt uz soda mīkstināšanu...

Filomēna. Par soda mīkstināšanu var spriest tiesa, nevis policija!

Margarita. Nu, labi: gulēdama ar policistiem, Viola cer, ka tie apžēlosies par viņu un aiz pateicības ļaus atkal aizmukt... Ļoti pamatota motivācija!

Filomēna. Klausies... pataupi savas smadzenītes lomai!... Es jau teicu, ka nekādas policijas tur nebūs! Kaut vai tāpēc vien, ka vairāk par vienu veci šefs mums nedod. Kurš tad tev tos policistus spēlēs? Un Anželika Violu nenodos! Tieši otrādi – viņa uzņemsies Violas vainu uz sevi!

Margarita. Kāda velna pēc?

Filomēna. Tieši tāpēc! Anželika gribēs redzēt, kāda izskatās meitene, kuras dēļ Teopomps ir viņu pametis... tāpēc slepus noskatīsies viņu sakaru...

Dita. Tās gan ir baigās lūriķes!

Filomēna. Tas šajā situācijā ir motivēti! Un labāk domā par to, kur raut gultu, nevis jaucies radošajā procesā ar savām piezīmēm!... Jā, man viss ir skaidrs: Anželika slepus viņus novēro... iemīlas Violā un saprot, ka ir lezbiete... Un tad mīlestības vārdā nolemj uzpurēties – paņem Violas dunci un iet atzīties, ka viņa ir tā, kas nogalinājusi Teopompu... Tiesa Anželikai, protams, notic... jo iemeslu nogalināt Teopompu viņai ir vairāk nekā pietiekoši... Tiesas skata, protams, nebūs, tā paša aktieru trūkuma dēļ, par visu to mums jāuzzina no jau esošo personāžu monologiem un dialogiem, gan jau Asnīte tiks ar to galā... Tad Anželika tiek ieslēgta siekstā... bet Viola viņu naktī slepus atbrīvo... Un tas ir kārtējais erotiskais skats!

Margarita. Turpat pie siekstas?

Filomēna. Un kāpēc gan ne?

Margarita. Bīstami... Kāds var uzskriet virsū...

Filomēna. Jo labāk – publika vairāk satrauksies!

Margarita. Ja satrauksies par to, ka kāds var uzskriet virsū, tad nespēs pilnībā izbaudīt erotiku. Vai tu pati vari nokoncentrēties seksam, ja zini, ka kāds kuru katru brīdi var ienākt?

Filomēna. Par mani mēs tagad nerunājam. Ir cilvēki, kas izjūt īpašu baudu, ja zina, ka kāds sekā laikā var viņiem uzskriet virsū. Tāpēc jau arī pārīši reizēm drāžas liftā vai tālruņa kabīnē.

Margarita. Un tu domā, ka tādi nāk uz teātri?

Filomēna. Un kāpēc gan ne?

Margarita. Nu labi: pat ja pieņemam, ka nāk, tad cik tādu zālē varētu būt? Trīs, četri – ne vairāk. Toties pārējie erotikas vietā izjutīs diskomfortu, ja zinās, ka viņām tur kāds jebkurā brīdī var uzskriet virsū.

Filomēna. Nu un tad? Arī diskomforts ir emocijas. Kur ir teikts, ka erotiskā gabalā visu laiku no sākuma līdz galam ir jāvalda erotiskai noskaņai? Galu galā nepārtraukts spiediens uz vieniem un tiem pašiem smadzeņu centriem var arī nogurdināt.

Margarita. Nu bet cik tad ilgi mums tā izrāde ies? Taču divas, divarpus stundas – ne vairāk. Ja ir labs vecis, tad taču ar tādu vari kādreiz nokāfot pat daudz ilgāk. Es atceros: ar vienu ņēmāmies turpat vai visu cauru nakti – stundas sešas, septiņas, ne mazāk... Un neko – neteikšu, ka mani nervu centri nespēja to izturēt...

Filomēna. Nu tas droši vien bija tavā jaunībā.

Margarita. Beidz tu man visu laiku to vecumu bāzt acīs! Tu, starp citu, esi vecāka nekā es! Turklāt sievietei tieši pēc trīsdesmit īstais asums rodas!

Filomēna. Jā, esmu lasījusi. Tikai tas, ka tu esi spējīga drāzties visu cauru nakti, vēl nenozīmē, ka skatītāji, uz teātri atnākuši, ir spējīgi divas stundas no vietas vienu vienīgu seksu skatīties. Te tomēr ir māksla ar saviem likumiem, kas prasa emocionālās iedarbības dažādību.

Margarita. Bet no mums taču sagaida erotiku! Erotiku un neko vairāk! Pati teici!

Filomēna. Labi, beidz tu ar savām vistas smadzenēm tagad muldēt! Ja es tev saku, ka nepieciešama dažādība, tad turi muti un zini, ka tā tas arī ir! Tātad Viola atbrīvo Anželiku no siekstas, un abas turpat arī nodrāžas, bet publika priecājas ne tikai par viņu laizīšanos, bet arī izjūt kriminālu trauksmi par to, ka kāds viņām kuru katru brīdi var uzskriet. Starp citu, tas arī uzskatāmi parādīs viņu kaisles dziļumu – abas izjūt tik lielu tieksmi viena pēc otras, ka tā ir stiprāka pat par bailēm no tā, ka kāds var tagad pēkšņi uzskriet un atkal apcietināt – šoreiz jau abas divas! Pierakstīji, Asnīt?

Asnāte. Jā, krustmāmiņ.

Dita. Un tas ir viss?

Filomēna. Derētu jau vēl kaut ko... Kaut kādu kulmināciju pirms beigām... Varbūt ar pārdabisku spēku iejaukšanos... Tagad jau ezotēriskām padarīšanām ir pieprasījums...

Dita. Elementāri! Nogalinātais Teopomps kā zombijs izlien no kapa un piesmej siekstā ieslēgto Anželiku, jo domā, ka tā viņu ir nodūrusi! Tur tev iznāks vēl viens erotiskais skats, turklāt – ļoti neparasts!

Filomēna. Un pēc tam?

Dita. Pēc tam Viola un Anželika nodur Teopompu ar pīlādža mietiem!

Filomēna. Nav nemaz tik slikti. Un Gabriēls to noteikti ir pelnījis!

Margarita. Nevis Gabriēls, bet Teopomps.

Filomēna. Man vienalga – vīrietis paliek vīrietis! Pierakstīji, Asnīt?

Asnāte. Jā, krustmāmiņ...

Filomēna. Saprati, kas tur vispār notiek?

Asnāte. Jā, krustmāmiņ.

Filomēna. Tad izstāsti. Tā lai es arī saprastu.

Asnāte. Vispirms Teopomps mīl Anželiku un guļ ar viņu. Pirmais seksta skats. Pēc tam satiek Violu un iemīlas tajā. Otrais seksta skats. Tad Teopomps atkal guļ ar Anželiku un atzīstas tai, ka viņu vairs nemīl, jo ir iemīlējis Violā. Trešais seksta skats. Viola to visu noskatās un, satriekta par Teopompa rīcību, nolemj viņu nogalināt. Tad Teopomps guļ ar Violu un orgasma brīdī tiek nodurts. Ceturtais seksta skats. Anželika to visu noskatās, iemīlas Violā un, lai glābtu meiteni, pati piesakās kā Teopompa slepkava un tiek ieslēgta siekstā. Viola, uzzinājusi, ka Anželika ir tā uzpurējusies, naktī dodas atbrīvot Anželiku no siekstas, bet nokavē, jo pirmais ierodas zombijs Teopomps un, izmantodams Anželikas stāvokli, izvaro viņu, jo domā, ka ir miris no Anželikas rokas. Šis būtu piektais seksta skats. Tad ierodas Viola un nodur Teopompu orgasma brīdī ar pīlādža mietu. Pēc tam Viola atbrīvo Anželiku no siekstas, saprot, ka arī pati mīl Anželiku, tāpēc turpat pie siekstas notiek viņu pirmā mīlēšanās. Sestais seksta skats... Vai ar sešiem seksta skatiem pietiks?

Filomēna. Ē, bet izklausās tīri loģiski...

Margarita. Un tā tad arī izrāde beidzas?

Asnāte. Varētu tā beigties... Vīlušās vīriešos, kurus šajā izrādē simbolizē Teopompa tēls, Anželika un Viola saprot, ka īsta mīlestība var uzplaukt tikai starp sievietēm, tāpēc turpmāk mīlēs tikai viena otru un būs laimīgas...

Dita. Un ko mēs no tā varam mācīties? (Smejas.)

Filomēna. To, ka visi vīrieši ir cūkas. Un tas patiešām atbilst patiesībai. Sižets ir normāls, seši seksta skati ir pilnīgi pietiekošs cipars, lai tagad Asnīte strādā – turpināsim, kad būs uzrakstīta luga!

Asnāte. Vai dzejā rakstīt?

Filomēna. A tas vienalga – ka tik būtu erotiski! Kur te ir tuvākā bufete? Pēc tāda darba pāris dubultās kafijas tā vien prasīties prasās!

Dita. Zelta vārdi!

Margarita. Nu tad paldies Dievam!

FILOMĒNA, MARGARITA UN DITA PROM.

Asnāte. Tu neiesi uz bufeti?

Edīte. Nē... man negribas...

Asnāte. Man arī kaut kā negribas...

Edīte. Kāpēc?

Asnāte. Pati nesaprotu.

Edīte. Un tagad tu to visu rakstīsi?

Asnāte. Protams... Kas cits man atliek?... Ja jau esmu piekritusi...

Edīte. Vai tev tas sižets diez ko nepatīk?

Asnāte. Nekāds gudrais jau tas nav... Bet, kad paskaties seriālus... Kāda starpība? Šodien jau jābūt priecīgam par katru iespēju nopelnīt...

Edīte. Vai tev daudz par to samaksās?

Asnāte. Daudz jau ne... Ja izrādei nebūs gaidīto finansiālo panākumu, tad vispār nesamaksās neko... Bet cerības ir... Tāpēc jāraksta... Un arī tāpēc, ka esmu krustmāmiņai Filomēnai to apsolījusi...

Edīte. Un cik ilgā laikā tu to varētu uzrakstīt?

Asnāte. Nezinu. Jāraksta ir ātri. Jo jums taču jāmeģina.

Edīte. Tad tu tagad iesi uz mājām rakstīt?

Asnāte. Jā.

Edīte. Tā ir... Vai tu daudz nopelni kā dzejniece?... Piedod, ka es tā prasu.

Asnāte. Nekas. Normāls jautājums. Kā paveicas. Tā jau ar dzejoļiem tikai reizēm kādu nieku laimējas nopelnīt. Bet man šad tad kādus pantiņus reklāmām pasūta. Tur gan labi maksā. Un tu no kā dzīvo? Te taču tu vēl neko nepelni?

Edīte. Nē... te pagaidām vēl neko...

Asnāte. Ko tad tu vēl dari? Vecāki palīdz?

Edīte. Nē... vecāki nepalīdz... Viņiem pašiem nekā nav...

Asnāte. Bet no kā tad tu dzīvo?

Edīte. Nu... tāpat... dažreiz no kāda aizņemos...

Asnāte. Tad tev varbūt vispār nav naudas?

Edīte. Nu... var sacīt arī tā...

Asnāte. Tad tāpēc tu uz bufeti neej?

Edīte. Nu jā... var sacīt, ka arī tāpēc...

Asnāte. Klausies... bet kad tad tu pēdējo reizi ēdi?

Edīte. Nē, ēdusi es esmu!

Asnāte. Kad tad? Ko?

Edīte. Nu... es vakar pusdienā ēdu zupu...

Asnāte. Un vakariņās neko? Un brokastīs?

Edīte. Tas ir sākums. Es esmu pieradusi. Man daudz nevajag.

Asnāte. Paklau – tu negribi tagad atnākt pie manis ciemos?

Edīte. Tūlīt?

Asnāte. Nu ja. Nosvinēsim mūsu iepazīšanos. Teātrī taču tev vienalga tagad nav ko darīt?

Edīte. Nav gan.

Asnāte. Tad kādas problēmas?

Edīte. Bet tev taču jāraksta...

Asnāte. Jā. Bet es taču nerakstīšu divdesmit četras stundas diennaktī. Tas nemaz nav iespējams. Kaut kāda relaksācija taču arī ir nepieciešama. Turklāt es labprāt ar kādu par šo sižetu vēl parunātu, pirms ķeros pie darba. Kāpēc lai tā nebūtu tu?

Edīte. Nu labi... Paldies.

Asnāte. Laižam!

EDĪTE UN ASNĀTE PROM.

2. CĒLIENS

DEKORĀCIJA KĀ PIRMAJĀ CĒLIENĀ – UZ SKATUVES SIEKSTA, TURPAT BLAKUS SĒŽ EDĪTE UN MĀCĀS TEKSTU.

Edīte. Šī nakts... Cik baisa tā!...

Ar mēness aci manī noraugās...

Tur Anželika, siekstā ieslēgta...

Vai!... Šausmas!... Tur kāds nāk!...

Asnāte (ienāk). Čau, Edīt!

Edīte. Čau, Asnīt!

Asnāte. Kāpēc tu neesi bufetē?

Edīte. Es jau biju.

Asnāte. Mānies.

Edīte. Patiešām biju. Tu taču vakar man latu aizdevi!

Asnāte. Tas bija vakariņām un brokastīm.

Edīte. Vakariņas es paēdu par trīsdesmit santīmiem, brokastis – par divdesmit pieciem. Četrdesmit pieci santīmi vēl palika pāri. Tu taču zini, ka man daudz nevajag. Un aktrisei taču arī par figūru ir jādomā.

Asnāte. Tā tu vienā jaukā dienā vari arī līdz zārkam aizdomāties.

Edīte. Nu gan tu pārspilē. Es ēdu tik, cik man gribas. Patiešām.

Asnāte. Pieņemsim. Pārējie vēl bufetē?

Edīte. Protams.

Asnāte. Gabriels arī?

Edīte. Nē, Gabriels aizgāja uz mēģinājumu pie šefa.

Asnāte. Kā viņš tev patīk?

Edīte. Gabriels?

Asnāte. Protams, ka Gabriels.

Edīte. Es domāju – varbūt tu prasi par šefu.

Asnāte. Nē, par šefu es neprasu. Par šefu tāpat viss ir skaidrs. Šefs ir šefs, lai arī cik atbaidošs viņš būtu.

Edīte. Tev viņš nepatīk?

Asnāte. Tev patīk?

Edīte. Protams, ka ne.

Asnāte. Un Gabriels?

Edīte. Gabriels ir Gabriels... Es jau uz viņu nemaz nespēju kā uz īstu, dzīvu vīrieti skatīties... Neticu, ka viņam turpat blakus bufetē sēžu... Liekas, ka tas ir kāds no personāžiem, ko jau kopš bērnības pazīstu... Neapzināti gaidu to brīdi, kad filma beigsies un zālē iedegsies gaisma... vai arī beigsies izrāde un starp mani un viņu aizvērsies priekšgars... Tā jocīgi...

Asnāte. Vai viņš vienmēr ir bijis tavs sapņu vīrietis?

Edīte. Kādreiz bija. Bet tagad... Viņš taču jau ir vecs... Un, skatoties uz viņu, rodas sajūta, ka Gabriela istā vietā būtu kādā muzejā, nevis dzīvē... Patiešām... Nē,

kā vīrietis viņš mani nu itin nemaz nesaista... Bet tā – kā muzeja eksponāts – protams, ka patīk... Tomēr tā ir tāda skumja patikšana... It kā skaties uz pagātnes rēgu...

Asnāte (smejas). Bet, Edīt!... Viņš taču nav nemaz tik vecs!... Gabrielam vēl nav piecdesmit!

Edīte. Bet tūlīt būs! Un ko nozīmē – nav vecs? Jauns taču viņš vairs nav. Būtu viņam trīsdesmit... trīsdesmit pieci... Nu labi – trīsdesmit astoņi... Bet – turpat vai piecdesmit!... Ja pēc statistikas latviešu vīrieša vidējais mūžs ir kaut kur ap sešdesmit trim gadiem, tad tas nozīmē, ka Gabrielam vēl tikai trīspadsmit gadus atlicis ko dzīvot!... Skaidrs, ka viņš ir vecs...

Asnāte. Un ko tad tu domā par tiem vīriešiem, kam ir astoņdesmit?

Edīte. Nu – tie jau vairs vispār nav vīrieši... Tās drīzāk ir sen pagājušu laiku spocīgas ēnas...

Asnāte (smejas). Nu labi – lai būtu... Tikai skaļi to nevienam no viņiem nesaki.

Edīte. Kāpēc? Tu domā, ka viņi paši to nesaprot?

Asnāte. Protams, ka nesaprot. Mani ne viens vien večuks ir mēģinājis iedabūt gultā...

Edīte. Fui!

Asnāte. Kāpēc “fui”?

Edīte. Vai tad tev patīk ar tādiem gulēt?

Asnāte. Nē, es ne ar vienu no tiem nemaz neesmu gulējusi. Tomēr spēju novērtēt viņu vitalitāti. Un man ir viena pažiņa, kas ir kā ķerta tieši uz krietni vecākiem vīriešiem. Viņa ir sajūsmā par to, kā tie uzvedas sekā laikā.

Edīte. Izbeidz! Man nāk vēmiens!

Asnāte. Labi, labi. (Paskatās pulkstenī.) Tā kā būtu sen jau laiks sākt...

Edīte. Citi tā nedomā.

Asnāte. Jā, es vēl neesmu pieradusi pie teātra īpatnējās laika izjūtas. Un ko tad tu viena pati te dari?

Edīte. Atkārtuju lomu...

Asnāte. Piedod, es tevi iztraucēju.

Edīte. Ko tu! Tas ir ļoti labi, ka tu atnāci! Tu varēsi paklausīties un kaut ko pateikt!

Asnāte. Ko tad es varu pateikt? Es jau neesmu režisors!

Edīte. Bet tu esi to uzrakstījusi! Tev taču ir pašai kaut kāds priekšstats par to, kā tam ir jāizskatās!

Asnāte. Ir jau... Bet krustmāmiņas priekšstati, izrādās, ir pavisam citādi... Es varu tev tikai sajaukt galvu...

Edīte. Ja tu zinātu, kā es esmu uztraucusies... No šīs lomas taču ir atkarīga visa mana nākotne!

Asnāte. Man ļoti patīk, kā tu spēlē!

Edīte. Paldies tev par to... Bet vai patīks arī šefam?

Asnāte. Viņš tev vēl nav uzmācies?

Edīte. Vēl nav... Bet viņš mani vēro... Izskatās, ka es viņam patīku...

Asnāte. Tad jau būs labi...

Edīte. Nezinu... Ja viņš grib ar mani pārgulēt, tad droši vien paņems... Bet kas būs pēc tam?

Asnāte. Tu gulēsi ar viņu?

Edīte. Negribētos jau... Bet tas nav tas trakākais... Kā būs tad, kad es viņam apnikšu?

Asnāte. Margarita taču nav izmesta no teātra!

Edīte. Bet lomju nozīmīgos iestudējumos viņai tomēr vairs nav... Kamēr gulēja ar šefu, tikmēr galvenās lomas vien spēlēja... Vai tev viņš vēl nav piesējis?

Asnāte. Nopētīt nopētīja...

Edīte. Nu ja... tu te esi uz citiem noteikumiem...

IENĀK FILOMĒNA, MARGARITA UN DITA.

Filomēna. Nu, kas ir, meitenītes, sāksim? Anželika siekstā, Viola skatuves malā ar savu monologu, aiziet – uz priekšu!

Margarita. Bet vai tā gulta galu galā būs vai nebūs?

Dita. Būs. Saliekamā. (Smejas.)

Margarita. Es to nopietni! Nevārtīsimies taču mēs izrādē kā mēģinājumus pa grīdu! Un gultā viss ir pavisam citādi! Jāpierod taču!

Dita. Kad šefs sapratīs, ka viņa "Otello" ir galīgā tūtā un liks to norakstīt, tad varbūt tiksīm pie piemērotas gultas. Citas iespējas mums pagaidām nespīd.

Margarita. Vai tad patiešām galdniekam ir tik sarežģīti sanaglot to gultu? Butaforija tomēr. Nav taču jātaisa īsta mēbele!

Dita. Piedod, bet galdnieku vakar atlaida.

Margarita. Tad ātrāk vajadzēja to gultu pasūtīt!

Dita. Ātrāk viņš bija aizņemts ar citiem darbiem.

Margarita. Ar dzeršanu.

Dita. Arī dzeršana ir darbs.

Margarita. Vīriešiem jau nu noteikti.

Filomēna. Varbūt, ka nebūs tik traki... Man tīri labi patīk, kā jūs pa grīdu ņematies... Tur kaut kas ir...

Margarita. Bet man no tās grīdas jau visi sāni zili!

Filomēna. Nobērsim grīdu ar salmiem.

Dita. Vai ar zirņiem. (Smejas.)

Margarita. Nu baigi asprātīgi!

Dita. Vai tad ne?

Margarita. Ja tev pašai būtu stundām ilgi pa cietu un netīru grīdu jāvērtās, tad tu te neņirgtu!

Dita. Vai tad visas apkopējas arī ir atlaistas?

Filomēna. Šķiet, ka viena uz pusslodzi vēl nāk.

Margarita. Reizi mēnesī...

Filomēna. Tik traki jau nav. Un nevārties taču tu ar savām drēbēm, bet ar teātra. Labi – netērēsim tagad laiku – nobērsim ar salmiem un viss! Izlemts!

Margarita. Tad būs baigi mīksti – vai ne?

Filomēna. Nobērsim biežākā kārtā.

Dita. Vai matračus zem salmiem sametīsim.

Margarita. Bet tad iedodiet tos matračus un salmus!

Filomēna. Neuztraucies – uz nākamo mēģinājumu būs. Tagad taču mums ir skats
siekstā – tur tev pa grīdu nav jāvērtās.

Margarita. Bet pēc tam? Kad tas zombijs ir nodurts! Tad taču man atkal pa grīdu būs
ar Edīti jāmicās! (Edītei.) Vai tev vēl ir kāda vieta, kas nebūtu zila?

Edīte. Dažas ir...

Filomēna. Izbeidziet muldēt! Grūti mācībās – viegli kaujā, kā teica mana latviešu
valodas skolotāja. Mēs šodien nemaz tālāk par to siekstas skatu netiksim!

Margarita. Tas tāpēc, ka Gabriels nezina tekstu!

Filomēna. Nemeklēsim tagad vainīgos! Labi? Strādāsim! Lien siekstā un sāksim!

Margarita. Man vajag kādu, kas tos baļķus paceļ. Kur ir skatuvnieki?

Filomēna. Kur ir skatuvnieki? Pasauciet skatuvniekus!

Dita. Skatuvnieki ir mēģinājumā pie šefa.

Filomēna. Nolādēts... Nāciet, meitenītes, pacelsim tos baļķus!... (Ar Ditas, Asnātes un
Edītes palīdzību paceļ siekstas augšējos baļķus, lai Margarita varētu
paredzētajos caurumos iebāzt galvu un rokas. Dītai.) Kāda velna pēc tev
savajadzējās to visu taisīt no naturāliem baļķiem?... Nevarēji izdomāt kaut ko
vieglāku?

Dita. Šitas jau nebija domāts tev. Šitas bija domāts "Žannai d'Arkai". Šefs gribēja, lai
tur viss ir no dabīgiem materiāliem.

Margarita. Un kā tad es izrādes laikā tikšu te iekšā?

Filomēna. Nomierinies. Izrādē būs skatuvnieki.

Dita. Ja vien paralēli lielajā zālē neies kāda šefa izrāde! (Smejas.)

Filomēna. Uz to lai viņš necer. Skatuvniekus ieliksīm te lomās. Uzvilksīm attiecīgus
kostīmus – viņi te būs tādi kā mēmie nepielūdzamās varas kalpi. Vajag taču
arī kādus, kas Teopompa liķi aizvāc.

Margarita. Un kur viņš vispār ir? Viņam taču tūlīt kā zombijam ir jānāk augšā!

Dita. Mēģinājumā pie šefa! (Smejas.)

Margarita. Es taču teicu, ka tā būs!

Filomēna. Nomierinies. Šefs teica, ka palaidīs Gabrielu ātrāk.

Margarita. Cik ātrāk? Piecas minūtes pirms mēģinājuma beigām? Un man te visu
laiku būs tā jātup?

Dita. Aktiera mūžs ir kā brīnišķa dziesma! (Smejas.)

Filomēna (Margaritai). Tu vienkārši neaptver, kā tev dzīvē ir paveicies. Mēs ar Ditu
taču arī kādreiz sapņojām kļūt par aktrisēm. Bet nekā... Tev laimējās, bet
mums nelaimējās. Tāpēc turi muti un paciet savu laimi ar smaidu uz lūpām!
Bet mēs, lai vismaz kaut kā kompensētu savu neizdevušos dzīvi, tevi
paspīdzināsim.

Margarita. Labi – izbeidziet dirst, un mēģinām, kamēr es te vēl neesmu kļuvusi
pavisam stīva! Kurš idiots izdomāja, ka man te tik ilgi jātup?!

Filomēna. Es. Ja daudz izrunāsies, izdomāšu, kā pavilkt šo skatu vēl garāku.

Dita (Margaritai). Tā tev vajag! Citreiz zināsi, kā aktieros līst! (Smejas.)

Margarita. Vai jūs sāksiet vienreiz?

Dita. Pagaidi – ļauj taču tavu stulbo pozu izkaifot! (Smejas.)

Filomēna. Labi! Miers! Sākam!

Margarita. Ar manu monologu?

Filomēna. Nē, tavs monologs man ir līdz kaklam. Cik ilgi var klausīties vienu un to pašu! Ejam tālāk. Margaritai pagaidām vēl neredzama uzlavās Viola. Aiziet, Edīt! Uz priekšu!

Edīte (lomā). Šī nakts... Cik baisa tā...

Ar mēness aci manī noraugās...

Tur Anželika, siekstā ieslēgta...

Vai!... Šausmas!... Tur kāds nāk!...

Gabriels (ienāk). Ha – ha – hā!

Margarita. Nu paldies Dievam!

Filomēna. Malacis! Taisni uz galavārdu!

Margarita. Nāc ātrāk – man te ir apriebies tupēt!

Gabriels. Ko es redzu?! Tik apburoša sieviete! Un tik kārdinošā pozā! Turklāt bez iespējām pretoties!

Margarita. Beidz muldēt! Runā to, kas tev jārunā, un ejam tālāk!

Gabriels. Ieraugot tevi šādā pozā, man viss teksts acumirkļi aizmirstas. (Aiziet aiz siekstas.)

Margarita. Au!... Beidz grābstīties, cūka!...

Filomēna. Gabriel... mīlulīt... mums ir palikusi tikai nedēļa līdz pirmizrādei...

Gabriels. Mājienu sapratu. Kas man te bija par tekstu?

Filomēna. Asnīt, pasaki!

Asnāte. Tad te tu esi, mana slepkava,

Kā pele slazdā siekstā ieslēgta!

Par savu nāvi tagad atmaksāt

Es, piecēlies no kapa, esmu klāt!

Ar rokām trūdošām es tevi nožņaugšu,

Bet pirms – vēl mūsu senās kaisles vārdā –

Piesmiešu!

Dita. Lai man kāds pasaka, ka tā nav nekrofilija! (Smejas.)

Filomēna. Ja tu vēl šādas baumas spētu izplatīt tautā, tad skatītāji gāztos uz galvošanu.

Gabriels. Tad te tu esi mana slepkava...

Margarita. Au!... Izbeidz grābstīties, es tev saku!

Gabriels. Lūdzu, režisor, – viņa man traucē iejusties lomā!

Margarita. Tev nav jāgrābstās gar manu pakaļu!

Gabriels. Interesanti zināt – kā tad citādi es varētu tevi tagad izdrāzt?

Margarita. Publika tevi neredz, tāpēc negrābsties!

Gabriels. Tev kut?

Margarita. Jā – man kut!

Gabriels. Nu labi – tad es ņemšu stingrāk.

Margarita. Au! Izbeidz!

Filomēna. Ko jūs tur darāt?! Kas jums tur tagad notiek?!

Margarita. Es negribu, ka viņš grābstās gar manu dirsu!

Gabriels. Piedodiet, bet es esmu māksliniecei netīkams. Pameklējiet viņai kādu citu parteri.

Filomēna. Nomierinies, Gabriel. Netēlo tagad te zīdaini! (Margaritai.) Un kas tev tur par problēmām?

Margarita. Viņam nav nekādas vajadzības grābstīties gar manu pakaļu! Skatītāji to tik un tā neredz!

Filomēna (Margaritai). Klausies... izskatās, ka tu pirmoreiz mūžā būtu uz skatuves un ka pirmoreiz mūžā kāds gar tevi grābstītos...

Margarita. Ja tas ir mākslinieciski attaisnots, tad – lūdzu! Bet kāda vajadzība viņam grābstīties, ja skatītāji to tik un tā neredz?!

Gabriels. Paskaidro viņai, Filomēna, – tu tomēr esi gudrāka.

Filomēna. Paldies par komplimentu – pirmoreiz mūžā kaut ko tādu dzirdu no vīrieša mutes.

Dita. Tas nozīmē, ka viņam no tevis kaut ko vajag! (Smejas.)

Filomēna. Labi – beidziet muldēt! (Margaritai.) Un tu tur beidz tēlot zosi! Ja viņam tas lomai ir vajadzīgs, lai grābstās! Iedomājieties tikai – aitiņa atradusies! Tas, ka viņš citos sekša skatos gar tevi grābstās, tas nav nekas, bet te pēkšņi – oi, oi, oi! Tev taču pašai būs vieglāk spēlēt, ja Gabriels tur patiešām kaut ko darīs! Ar savām kaprīzēm vari iet iepriecināt šefu! Izbeidz savus infantilos izgājienus tagad! Es vēl saprastu, ja tu būtu nevainīga meitene, nevis veca un rūdīta mauka...

Margarita. Nu vai zini!

Filomēna. Labi – piedod – joks! Bet, ja jau tu veselu gadu ar Gabrielu esi drāzusies...

Gabriels. Vairāk nekā gadu.

Filomēna. Paldies par precizējumu. (Margaritai.) Ja jau tu esi ar viņu drāzusies, tad tavi iebildumi pret to, ka viņš tagad lomas ietvaros loģiski gar tevi mazliet pagrābstās, man liekas vienkārši smieklīgi! Bet tev, protams, ir visas tiesības no šīs lomas arī atteikties, ja tā aizskar tavas smalkākās jūtas.

Margarita. Nu labi jau labi... Piedodiet... Nāc, Gabīt, – mana pakaļa ar nepacietību gaida tavus neķītros glāstos... Ceru, ka pie reizes arī palaizīsi lielākam kaifam...

Gabriels. Partneres vēlēšanās man ir likums. (Atgriežas uz skatuves.)

Filomēna. Nu – aiziet tekstu!

Gabriels. Kā tur bija?... Ā, nevajag – atcerējos! (Lomā.)

Tad te tu esi, mana slepkava,

Kā pele slazdā siekstā ieslēgta!

Par savu nāvi tagad atmaksāt

Es, piecēlies no kapa, esmu klāt!

Ar rokām trūdošām es tevi nožņaugšu,

Bet pirms – vēl mūsu senās kaisles vārdā –

Piesmiešu!

Edīte (lomā). Mans Dievs! Ko viņš tur dara?!

Nelietis!

Margarita (k dzied). Ā!... Nē!... Izbeidz!...

Filomēna. Kas tev tur atkal?! Tāda teksta lugā nav! Runā tikai to, kas ir eksemplārā!

Margarita. Viņš velk man nost bikses!

Filomēna. Gabriel... es tevi lūdzu... bez pārspīlējumiem...

Gabriels. Viņa pati prasīja, lai es viņu palaizu! Kā tad es varu palaizīt? Cauri biksītēm? Stulbi.

Filomēna. Klausieties tagad, jūs abi... Mani jūsu personiskās attiecības neinteresē...

Nokārtojiet tās savā brīvajā laikā un mēģinājumos, lūdzu, papūlieties nekrist man lieki uz nerviem. Vai es pietiekoši skaidri izsakos?

Gabriels. Absolūti. Bez problēmām.

Filomēna (Margaritai). Un tev? Vai viss ir skaidrs?

Margarita. Jā...

Filomēna. Ļoti jauki. Tad turpinām mēģinājumu. Vēlreiz no Teopompa teksta.

Gabriels (lomā). Tad te tu esi, mana slepkava,

Kā pele slazdā siekstā ieslēgta!

Par savu nāvi tagad atmaksāt

Es, piecēlies no kapa, esmu klāt!

Ar rokām trūdošām es tevi nožņaugšu,

Bet pirms – vēl mūsu senās kaisles vārdā –

Piesmiešu!

Edīte (lomā). Mans Dievs! Ko viņš tur dara?!

Nelietis! Viņš piesmej to!

Ak, nolādētais mironis!

Kā tādu veikt? Te duncis nelīdzēs...

Te līdzēt var... vien pīlādzis... (Noskrien no skatuves.)

Filomēna (Margaritai). Ko tu tur dari?!... Kas jums tur atkal notiek?!

Margarita. Nekas... Es tikai cenšos būt iejutīga partnere... un, lai nejauktu tev mēģinājumu... ļauju, lai viņš mani drāž...

Filomēna. Kā – drāž?

Margarita. Naturāli... Ja neticat... varat nākt un paskatīties...

Dita. Izskatās, ka viņš patiešām viņu drāž...

Margarita. Es ceru, ka tagad jūs ar manu uzvedību esat apmierinātas...

Filomēna. Idioti... Pauze... Iesim iedzersim kafiju, kamēr viņi tur tiek galā ar savām problēmām... (Kopā ar Ditu prom.)

ASNĀTE UN EDĪTE, KAKTĀ SASTINGUŠAS, NOSKATĀS PROCESU LĪDZ GALAM.

Gabriels. Piedod, bet es nespēju neizmantot šādu izdevību.

Margarita. Ceru, ka esi apmierināts.

Gabriels. Jā, protams.

Margarita. Un nemaz neuzskati sevi par cūku?

Gabriels. Nē. Tu taču man nedevi iespēju normāli aprunāties. Visus šos gadus.

Margarita. Ja tev aprunāšanās nozīmē izdrāšanu, tad protams.

Gabriels. Nē, man aprunāšanās nenožīmē izdrāšanu. Es tikai gribēju tevi iepriecināt ar nelielu šoku, cerībā, ka tas radīs pārmaiņas tavā attieksmē pret mani. Un man ir vienalga – pozitīvas vai negatīvas. Ka tik tām sekotu kaut minimāla komunikācija. Piedod, ka biju spiests ķerties pie tik kardināliem līdzekļiem, bet vairāk nekā desmit gadi bezcerīgas gaidīšanas un delikātāku paņēmieni izmantošanas, lai uzsāktu sarunu, manuprāt, ir vairāk nekā pietiekami. Ja gribi, drīksti mani pēc tam iesūdzēt tiesā par izvarošanu, bet pirms tam es tomēr ceru kaut vai uz nelielu sarunu.

Margarita. Un par ko tad tu gribi ar mani parunāt?

Gabriels. Tu pati labi zini, par ko.

Margarita. Es zinu, ka tur viss bija skaidrs. Mums nebija, par ko runāt.

Gabriels. Tavuprāt, nebija, bet, manuprāt, – bija.

Margarita. Varbūt tagad tu varētu būt vismaz tik laipns, ka palīdzētu man tikt ārā no šīs siekstas?

Gabriels. Kamēr nebūsim izrunājušies – nemaz neceri. Ja gribi, vari kliegt pēc palīdzības. Tikai rēķinies ar to, ka tu šobrīd vēl esi ar nolaistām biksītēm.

Margarita. Nu labi – runā.

Gabriels. Kāpēc tu toreiz vienkārši savāci mantiņas un, neko man pat nepavaicājusi, aizgāji?

Margarita. Tāpēc, ka man nebija, ko tev vaicāt.

Gabriels. Toties man bija, ko tev teikt. Bet tevi tas neinteresēja, vai ne?

Margarita. Kāda jēga tagad par to visu vēl runāt?

Gabriels. Tev liekas, ka nav?

Margarita. Labi, ja tev liekas, ka ir, tad runā.

Gabriels. Kad mēs sākām dzīvot kopā, tu taču labi zināji, kāds es esmu. Kāpēc tevi pēkšņi tā satrieca kaut kāda garāmejoša meitenīte? Ar ko viņa atšķīrās no visām pārējām, kas man ir bijušas? Un no tiem večiem, kas ir bijuši tev? Es saprotu, ka pēc dzimuma. Bet principā? No mūsu attiecību viedokļa raugoties?

Margarita. Tāpēc, ka man tajā laikā nebija neviena cita veča. Tikai tu.

Gabriels. Bet vai es to no tevis pieprasīju?

Margarita. Man likās, ka tas ir pats par sevi saprotams.

Gabriels. Bet man ne. Kāpēc jaukt mīlestību ar viegliem, garāmslīdošiem piedzīvojumiem, kuru vienīgā jēga ir tā, ka tie mazliet parotā dzīvi?

Margarita. Tu varbūt gribi teikt, ka mīlēji mani?

Gabriels. Protams. Un mīlu vēl arvien. Tevi vienīgo. Visus šos gadus. Un man ir aizdomas, ka arī tu mani mīli. Citādi taču tu te pirms brīža nebūtu sasniegusi orgasmu.

Margarita. Vai, tavuprāt, orgasms liecina par mīlestību? Es, starp citu, seksā gandrīz vienmēr sasniedzu orgasmu. Lai gan nevaru nosaukt nevienu, ar ko būtu drāzusies tāpēc, ka viņu mīlu. Orgasms, ja tu to gadījumā nezini, ir atkarīgs no vīrieša meistarības, nevis no kaut kā cita.

Gabriels. Paldies par komplimentu.

Margarita. Tas nebija domāts kā kompliments.

Gabriels. Tādā gadījumā atvaino. Un paskaidro, kāpēc tad tu aizgāji līdz orgasmam?

Margarita. Tāpat vien. Izmantoju situāciju. Neļaut tev sevi izdrāzt es taču nedrīkstēju. Tad Filomēna mani izsviestu no lomas. Un pēc tam, visticamāk – šefs arī no teātra. Es jau neesmu tu, kas var atļauties jebkuru cūcību, būdams pilnīgi drošs, ka viņam par to nekas nebūs. Tāpēc arī nospļāvos par visu un ņēmu no situācijas maksimumu. Lieks orgasms sievietei nekad vēl nav nācis par ļaunu. Ko tad man, tavuprāt, vajadzēja darīt? Kā aitiņai ļaut, lai tu izdari savu, pašai nekādu kaifu no tā nenokērot? Tikai pazemojuma sajūtu? Piedod, bet man vairs nav sešpadsmit.

Gabriels. Netēlo tagad lielāku mauku, nekā tu patiesībā esi. Un es zinu, ka tu vispār neesi mauka. Tāpat kā es zinu to, ka tu vēl arvien mīli mani. Ja nemīlētu, tad taču nespītētos visus šos gadus? Ja es tev būtu vienaldzīgs, tad kāda tev būtu vajadzība tik ilgi šo teātri spēlēt? Tad taču tev nebūtu nekādu problēmu ar mani kādā brīdī tāpat vien aprunāties. Bet tu ar to vien nodarbojies kā bēdz no manis. Tam var būt tikai divi izskaidrojumi – vai nu mīlestība vai riebums.

Margarita. Tad tas ir riebums.

Gabriels. Neizklausās pārliecinoši.

Margarita. Tas tāpēc, ka es tagad esmu nogurusi. Izlaid mani no šīs sasodītās siekstas.

Gabriels. Es vēl neesmu beidzis.

Margarita. Kas vēl?

Gabriels. Vai tiešām tev patīk tā dzīve, kuru dzīvo? Vai tev pietiek tikai ar to, ka tu ik pa brīdim pārceļo no vienas gultas citā?

Margarita. Ja tu toreiz nebūtu mani piekrāpis, tad nekādu citu gultu nebūtu...

Gabriels. Bet es taču tevi nepiekrāpu! Es nevienu citu neesmu mīlējis. Es tikai turpināju palikt tāds, kāds es esmu. Arī tajā ziņā es biju godīgs. Ja es gulētu tikai ar tevi, kāri mezdams skatienus apkārt, – vai, tavuprāt, tas būtu godīgi?

Margarita. Es nezinu.

Gabriels. Labi. Lien ārā no tās siekstas. Es esmu pateicis visu, ko gribēju tev pateikt. (Atbrīvo Margaritu.) Lūdzu. Tu esi brīva. Vari tagad iet, ja tev patiešām nekā cita, izņemot riebumu, pret mani nav.

GABRIELS APSĒŽAS UZ GRĪDAS. MARGARITA PALIEK BRĪDI STĀVAM, TAD APSĒŽAS VIŅAM BLAKUS.

Margarita. Vai tu nemelo?

Gabriels. Es nekad nemeloju. Ja būtu melojis, tad man nenāktos visus šos gadus nodzīvot bez tevis. Un arī tagad netaisos melot.

Margarita. Noskūpstīsi mani?

GABRIELS UN MARGARITA SKŪPSTĀS.

Gabriels. Tu taču arī mani mīli – vai ne?

Margarita. Jā...

Gabriels. Un visus šos gadus esi mīlējusi.

Margarita. Visus šos gadus es esmu mocījiesies un cietusi...

Gabriels. Varbūt pārtrauksim to?

Margarita. Es nezinu...

Gabriels. Vai tu atteiksies, ja es tevi šovakar uzaicināšu pie sevis vakariņās?

Margarita. Nē... neatteikšos... Ko nu vairs... ja jau reiz publiski esmu tikusi izdrāzta...

Gabriels. Dusmojies?

Margarita. Nu jau vairs ne...

Gabriels. Esi piedevusi?

Margarita. Taisnību sakot... es biju šokā... Sākumā tās bija dusmas... jo es domāju... biju pilnīgi pārliecināta... ka tu tikai pagrābstiesies... Kura gan būtu varējusi iedomāties, ka tu iesi tālāk... Un tas bija tik aizvainojoši... pazemojoši... Es taču tik ļoti alku visus šos gadus pēc tevis... Sapnī redzēju... Gulēju ar citiem un iedomājos, ka tas esi tu, kas mani drāž... Un tagad – kad tu man pieskāries – es jutos tā, it kā tu teiktu – pagrābstīt tevi es vēl varu, bet nekas vairāk nekad tev nespīd... Gulēt ar tevi es netaisos... tam man ir jaunākas un skaistākas...

Gabriela. Margarita... bet, ja tu visu šo laiku domāji par mani... ilgojies pēc manis... kāpēc tad tu atteicies ar mani sarunāties...

Margarita. Tāpēc, ka baidījies... baidījies no šīs sarunas... baidījies, ka tu man pateiksi: "Piedod, ka tā iznāca, bet saproti pati – gadu esmu tevi pacietis, nu tu esi man tiktāl noriebusies, ka... atvaino..."

Gabriels. Ak Dievs...

Margarita. Un... gadiem ejot... man likās, ka es tev riebjos arvien vairāk un vairāk... Es zināju, ka nespēšu izturēt tavu noniecinājumu... No malas izskatījās, ka es esmu tavas neuzticības dēļ aizgājusi no tevis... ka es esmu pametusi tevi, nevis tu mani... Tā man bija nesalīdzināmi vieglāk dzīvot... Es arī pati tam brīžam mazliet tā kā sāku noticēt... Lai gan patiesībā biju pārliecināta par to, ka tu esi apņēmis pamest mani...

Gabriels. Ārprāts!...

Margarita. Tu pat iedomāties nevari, kā es jutos pirms brīža tajā siekstā, kad sapratu, ka tu esi nolēmis iet līdz galam... kad sajutu tavu locekli ieejam sevī... Es biju tik laimīga... To nav iespējams pat izstāstīt... Es sajūsminājos gan par to, ka tu mani vēl arvien gribi... gan par to, ka uzdrošinies mani paņemt tik atklāti citu klātbūtnē... Abu šo stervu... Tu pārspēji pats sevi, Gabriel... Es tevi mīlu... Es tevi neprātīgi mīlu... Daudz stiprāk un trakāk nekā jebkad agrāk... Tāpēc arī mans orgasms bija tik ātrs un nevaldāms...

Gabriels. Tad ejam.

Margarita. Mēģinājums vēl nav beidzies...

Gabriels. Vai tev tas šķiet tik svarīgi?

Margarita. Taisnību sakot – ne... Tev atpakaļ pie šefa mēģinājumā nav jābūt?

Gabriels. Ir.

Margarita. Neiesi?

Gabriels. Protams, ne. Es visu savu mūžu esmu ziedojis teātrim. Ko es no tā esmu ieguvis?

Margarita. Gandarījumu... slavu... meitenes...

Gabriels. Ir jābūt debilam, lai gūtu gandarījumu no tām izrādēm, kuras taisa šefs... un visi pārējie... Filomēnu ieskaitot... Slava? To es iegūtu jebkurā citā teātrī, jo drīzāk es esmu cēlis teātra akcijas nekā teātris manējās. Meitenes... Cik daudz meiteņu man ir gājis secen tikai tāpēc, ka no rīta līdz vakaram ir jādirn šeit... Man taču nav tik daudz laika kā citiem... Tagad pat – vienlaikus jāemēģina divās izrādēs... Vai tas ir normāli? Teātrim vajag!... Kas tad ir tas teātris, kam to visu vajag? Šī ēka? Nebūt ne. Tai ir vienalga, kas notiek iekšā. Manas nenormālās pārslodzes ir vajadzīgas tiem netalantīgajiem un slaistiem, kas te veģetē uz manas paverdzināšanas rēķina. Ja jau es te esmu tik svarīgs, ka bez manis nevienu izrādi nevar iztaisīt, tad vismaz samaksājiet man par iztērēto enerģiju, nolietotajiem nerviem, laiku... Tie pārdesmit lati, kurus reizēm man piemet taču nav tā vērts... Kas būs, kad es vairs nespēšu uzkāpt uz skatuves? Grausts, kuru izmetīs atkritumu konteinerā... Un vai daudzi un vai ilgi atcerēsies, ka reiz uz šī grausta rēķina vesels teātris ir vilcis savu nožēlojamo dzīvību...

Margarita. Nevajag... Nesatraucies... Tev protams ir taisnība, bet... Ejam!

Gabriels. Ejam, Margarita. Lai viņi pagaida, kamēr mēs tiekam skaidrībā ar savu personisko dzīvi.

Margarita. Tev jau nekas. Bet mani var izsviest. Novērtē to! (Iesmejas.)

Gabriels. Tagad mūs var izsviest tikai komplektā.

Margarita. Mīļais...

ABI SKŪPSTĀS, TAD PROM.

Edīte. Kādas šausmas...

Asnāte. Mazliet nožēlojami. Bet ne vairāk.

Edīte. Cik drausmīgi tomēr ir vīrieši.

Asnāte. Jā. Es arī par to bieži esmu domājusi. Vai atceries, no kuras izrādes pie mums ir atceļojusi šī sieksta?

Edīte. No "Žannas d'Arkas"...

Asnāte. Es bieži esmu domājusi par Žannu... Vai atceries, kā vīrieši ar viņu izrīkojās? Turklāt tie bija francūži. Tauta, kuras vīrieši taču tik galanti vienmēr ir skaitījušies. Kāds tad biju viņu galantums? Kad pašiem bikses bija pilnas un angļi bezmaz jau visu Franciju bija iekarojuši, viņi ļāva jaunai meitenei izstrēbt pašu savārīto putru. Bet tad, kad darbs bija padarīts un nekādas briesmas vairs nedraudēja, viņi pārdeva to ienaidniekiem. Un tur citi vīrieši, godājamie džentlmeņi angļi, – ņēma un sadedzināja Žannu sārtā. Tādi ir tie vīrieši. Pēc tam, daudzus gadus vēlāk, lai nomazgātu sevi baltus, viņi gan pasludināja Žannu par svēto, bet tas, manuprāt, norāda tikai uz vīriešu divkosību un ne uz ko vairāk. Kad Gabriels te piesmēja nabaga Margaritu, tad man nevilšus ienāca prātā, cik dīvaini simboliski tas viss ir – izrādes par Žannu d'Arku aizmirstā dekorācijas gabalā notiek kārtējā zemiskā vardarbība pret sievieti. Un, lai arī notikumi ar Žannu ir vēsturiska cildenuma apdvesti, bet tas, kas

notika te, – labākajā gadījumā var pretendēt uz nožēlojamu parodiju, – vienalga tas ir simboliski. Simbols tam kā vīrieši visos laikos ir izturējušies pret sievietēm un kā viņi izturas pret tām vēl tagad.

Edīte. Viņi ir tik iedomīgi, pretīgi un ļauni. Ko gan sievietes viņos atrod? Kāpēc skrien tiem pakaļ?

Asnāte. Mīlestība...

Edīte. Vai tu kādu mīli?

Asnāte. Jā.

Edīte. Kas viņš ir?

Asnāte. Sieviete.

Edīte. Sieviete?

Asnāte. Tas tevi šokē?

Edīte. Nē... Jo... taisnību sakot... es arī laikam mīlu sievieti...

Asnāte. Kas viņa ir?

Edīte. Vai tiešām to ir tik grūti uzminēt?

Asnāte. Es baidos minēt.

Edīte. Tad pasaki, ko mīli tu.

Asnāte. Tevi. Un tu?

Edīte. Protams, ka tevi... Es iemīlēju tevi jau tad, kad pirms diviem mēnešiem pirmoreiz te ieraudzīju... Tikai tad es to vēl nesapratu... Man vienkārši bija ļoti labi tavā klātbūtnē... patika skatīties uz tevi... sarunāties... Gribējās būt kopā ar tevi pēc iespējas ilgāk... Tad es domāju, ka tās vienkārši ir simpātijas... draudzīgas...

Asnāte. Un kad tu to saprati?

Edīte. Līdz galam laikam tikai tagad... Kad redzēju, cik neglīti Gabriels izdarās ar Margaritu... kā pakļauj viņu... kā piespiež padoties... pieņemt viņu tādu, kāds viņš ir... visā vīrieša zemiskumā... Nē, jau agrāk esmu izjutusi vēlēšanos skūpstīt un glāstīt tevi... ļauties taviem glāstiem... tomēr tad es šīs domas atvairīju kā... kā nepieklājīgas... Bet tagad... iedomājoties, ka man varētu pieskarties vīrietis... tikpat pretīgs, varmācīgs un pašpārliecināts tips kā Gabriels... tikai tad es sapratu, ka nemūžam to nepārdzīvošu... Es ilgojos tikai pēc taviem glāstiem un skūpstiem, Asnāte...

Asnāte. Tad noskūpsti mani...

ABAS SKŪPSTĀS.

Edīte. Un tu? Kad tu saprati, ka mīli mani?

Asnāte. Jau sen. Uzreiz. Tikko ieraudzīju tevi.

Edīte. Vai tu jau sen zini, ka esi lezbiete?

Asnāte. Nojautu.

Edīte. Pēc kā?

Asnāte. Tu nevienam neteiksi?

Edīte. Nevienam. Zvēru.

Asnāte. Es to sāku nojaust tad... kad nejauši noskatījos, kā krustmāmiņa Filomēna mīlējas ar Ditu...

Edīte. Ar šo pašu Ditu? Ar mūsu mākslinieci?

Asnāte. Jā.

Edīte. Tātad arī viņas abas mīl viena otru?!

Asnāte. Noteikti. Es esmu par to pārliecināta. Tikai viņas ļoti prasmīgi to slēpj. Visi zina, ka viņas draudzējas, tikai nenojauš, ka tur ir kas vairāk... Jo Ditai taču ir vīrs... lai arī krietni vecāks par viņu, toties bagāts... Valdemārs, kā jau visi vīrieši, izmanto ikvienu iespēju aizlaist pa kreisi... un visi brīnās, kā viņa spēj to paciest... domā, ka naudas dēļ Dita nepamet viņu... Bet patiesībā tas ir tikai maskēšanās nolūkos... Toties krustmāmiņu Filomēnu visi uzskata vienkārši par ļoti brīvu uzskatu sievieti... normālu sievieti... Viņai sava pastāvīga vīrieša nekad nav bijis... bet gulējusi viņa ir... nu – es nezinu, ar cikiem... Turklāt dara to nemaz neslēpdamās... atklāti un pat demonstratīvi... Pēc tam, kad es toreiz redzēju viņas abas, es sapratu, ka krustmāmiņa tā rīkojas tišām... Lai slēptu savas attiecības ar Ditu...

Edīte. Tas ir šausmīgi, ka tā jāslēpj.

Asnāte. Viņas pie tā ir pieradušas.

Edīte. Turklāt dara to prasmīgi. Man ne mirkli neradās aizdomas, ka starp viņām kaut kas varētu būt. Ne mazākās maiguma izpausmes... ne skatiena... nekā...

Asnāte. Un tomēr viņas viena otru mīl. Un tikai viena otru. Es to skaidri zinu.

Edīte. Vai tava krustmāmiņa nojauš, ka tu kaut ko zini par viņām?

Asnāte. Nē. Es domāju, ka ne. Ja arī nojauš, tad arī to viņa no manis prasmīgi slēpj. Bet katrā ziņā man ir daudz vieglāk, kad zinu, ka arī krustmāmiņa Filomēna ir tāda pati kā es. Ja arī neko neteiks, tad vismaz sapratīs... Tas nav mazsvarīgi...

Edīte. Vai tev jau ir bijusi kāda sieviete?

Asnāte. Nē. Kad sapratu, kas patiesībā esmu... mani tas ļoti traumēja... Es biju apņēmusies, ka neviens nekad to neuzzinās... Tikai tad, kad satiku tevi un sapratu, ka tā ir mīlestība, nolēmu: ja tu spēsi man atbildēt ar to pašu, tad es vairs neslēpšos...

Edīte. Cik jauki... Tātad mēs viena otrai būsim pirmās?

Asnāte. Un pēdējās.

Edīte. Iesim. Mēģinājuma tik un tā šodien vairs nebūs.

Asnāte. Iesim. Šodien nebūs ne mēģinājuma, ne izrādes. Šodien viss būs pa īstam.

ABAS, ROKĀS SAĶĒRUŠĀS, AIZIET.

BEIGAS